

**PLANUL DE MANAGEMENT AL SITULUI ROSCI0245
TINOVUL DE LA ROMÂNEȘTI**

CUPRINS

1.INTRODUCERE.....	7
1.1 Scurtă descriere a Planului de management.....	7
1.2. Scurtă descriere a ariei naturale protejate.....	7
1.3. Cadrul legal referitor la aria naturală protejată și la elaborarea Planului de management.....	8
1.4. Procesul de elaborare a Planului de management	9
1.5. Procedura de modificare și actualizare a Planului de management	10
1.6. Procedura de implementare a Planului de management.....	11
2.DESCRIEREA ARIEI NATURALE PROTEJATE	12
2.1. Informații Generale	12
2.1.1. Localizarea ariei naturale protejate	12
2.1.2. Limitele ariei naturale protejate	12
2.2. Mediul Abiotic	12
2.2.1. Geologie	12
2.2.2. Relief și geomorfologie.....	13
2.2.2.1. Unități de relief.....	13
2.2.2.2. Expoziția versanților	15
2.2.2.3. Pante	15
2.2.2.4. Procese geomorfologice	15
2.2.3. Hidrografie	16
2.2.4. Clima	16
2.2.5. Soluri	17
2.3. Mediul Biotic.....	17
2.3.1. Ecosisteme.....	17
2.3.2. Habitate în baza cărora a fost declarată aria naturală protejată.....	17
2.3.2.1. Habitate după clasificarea națională.....	19
2.3.3. Specii de floră și faună pentru care a fost declarată aria naturală protejată.....	20
2.3.3.1. Plante superioare	20
2.3.4. Alte specii de floră și faună relevante pentru aria naturală protejată.....	21
2.3.4.1. Plante superioare	21
2.4. Informații socio-economice și culturale	21
2.4.1. Comunitățile locale și factorii interesați.....	21

2.4.2. Utilizarea terenului	22
2.4.3. Situația juridică a terenurilor	22
2.4.4. Administratori, gestionari și utilizatori	22
2.4.5. Infrastructură și construcții.....	25
2.4.6. Peisajul	25
2.4.7. Obiective turistice	25
2.5. Activități cu potențial impact -presiuni și amenințări-	25
2.5.1. Lista activităților cu potențial impact.....	26
2.5.1.1. Lista presiunilor actuale cu impact la nivelul ariei naturale protejate.....	26
2.5.1.2. Lista amenințărilor cu impact la nivelul ariei naturale protejate.....	27
2.5.2. Evaluarea impacturilor asupra speciilor	28
2.5.2.1. Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra speciilor	28
2.5.2.2. Evaluarea impacturilor cauzate de amenințările viitoare asupra speciilor	28
2.5.3. Evaluarea impacturilor asupra tipurilor de habitate	28
2.5.3.1. Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra tipurilor de habitate	28
2.5.3.2. Evaluarea impacturilor cauzate de amenințările viitoare asupra tipurilor de habitate	32
3. EVALUAREA STĂRII DE CONSERVARE A SPECIILOR ȘI TIPURILOR DE HABITATE.....	35
3.1. Evaluarea stării de conservare a fiecărei specii de interes conservativ	36
3.2. Evaluarea stării de conservare a fiecărui tip de habitat de interes conservativ	37
3.2.1 Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței acoperite de către tipul de habitat.....	37
3.2.2 Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și funcțiilor specifice tipului de habitat.....	39
3.2.3 Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor tipului de habitat în viitor	40
3.2.4 Evaluarea globală a stării de conservare a tipului de habitat	41
4. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PLANULUI DE MANAGEMENT	42
4.1. Scopul Planului de management pentru aria naturală protejată	43
4.2. Obiective generale, măsuri generale, măsuri specifice/management și activități	43
4.2.1 OG. Conservarea și managementul biodiversității - al speciilor și habitatelor de interes conservativ	43

4.2.1.1. Obiectiv specific -OS. Asigurarea conservării speciilor și habitatelor pentru care a fost declarat situl, în sensul menținerii stării de conservare favorabilă a acestora.....	43
4.2.1.1.1 MG: Menținerea habitatului 91D0* Turbării cu vegetație forestieră într-o stare de conservare favorabilă	43
4.2.1.1.2.MG: Menținerea habitatului 7110* Turbării active într-o stare de conservare favorabilă.....	45
4.2.1.1.3.MG: Menținerea habitatului 9410 Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montană - <i>Vaccinio-Piceetea</i>	47
4.2.2. OG. Inventarierea/evaluarea detaliată și monitoringul biodiversității	48
4.2.2.1. OS: Asigurarea bazei de informații/date referitoare la speciile și habitatele de interes conservativ - inclusiv starea de conservare a acestora - cu scopul de a oferi suportul necesar pentru managementul conservării biodiversității și evaluarea eficienței managementului.....	48
4.2.2.1.1 MG: Actualizarea inventarelor - evaluarea detaliată și monitorizarea stării de conservare - pentru habitatele de interes conservativ.....	49
4.2.3. OG. Administrarea și managementul efectiv al ariei naturale protejate și asigurarea durabilității managementului.....	49
4.2.3.1. OS: Asigurarea managementului eficient al sitului cu scopul menținerii stării de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor de interes conservativ	50
4.2.3.1.1 MG: Urmărirea respectării regulamentului și a prevederilor Planului de management	50
4.2.3.2. OS: Asigurarea finanțării/bugetului necesar pentru implementarea Planului de management	50
4.2.3.2.1 MG: Asigurarea finanțării	50
4.2.3.3 OS: Asigurarea logisticii necesare pentru implementarea Planului de management.....	51
4.2.3.3.1 MG: Asigurarea logisticii.....	51
4.2.3.4 OS: Dezvoltarea capacității personalului implicat în administrarea/ managementul sitului - custode -	52
4.2.3.4.1 MG: Dezvoltarea capacității personalului.....	52
4.2.3.5 OS: Realizarea raportărilor necesare către autorități.....	52
4.2.3.5.1 Realizare raportări	52
4.2.4 OG: Comunicare, educație ecologică și conștientizarea publicului	53

4.2.4.1. OS: Creșterea nivelului de conștientizare - îmbunătățirea cunoștințelor și schimbarea atitudinii și comportamentului - pentru grupurile interesate care au impact asupra conservării biodiversității.....	53
4.2.4.1.1 MG Actualizarea Strategiei și a Planului de acțiune privind conștientizarea publicului.....	53
4.2.4.1.2 MG: Implementarea Strategiei și a Planului de acțiune privind conștientizarea publicului.....	53
4.2.5 OG: Menținerea și promovarea activităților durabile de exploatare a resurselor naturale în zonele desemnate acestor activități și reducerea celor nedurabile	54
4.2.5.1 OS: Promovarea utilizării durabile a resurselor forestiere	54
4.2.5.1.1 MG: Promovarea utilizării durabile a resurselor forestiere.....	54
4.2.5.2 OS Promovarea utilizării durabile a zonelor umede	55
4.2.5.2.1 MG: Promovarea utilizării durabile a zonelor umede.....	55
4.2.5.3 OS Promovarea unei dezvoltări urbane durabile a localităților aflate pe teritoriul sau în vecinătatea sitului.....	55
4.2.5.3.1 MG: Promovarea unei dezvoltări urbane durabile a localităților	55
4.2.5.4. OS: Promovarea realizării și comercializării de produse tradiționale, etichetate cu sigla sitului	56
4.2.5.4.1 MG: Promovarea realizării și comercializării de produse tradiționale, etichetate cu sigla sitului	56
4.2.6 OG: Crearea de oportunități pentru desfășurarea unui turism durabil - prin intermediul valorilor naturale și culturale - cu scopul limitării impactului asupra mediului	56
4.2.6.1 OS: Implementarea Strategiei de management a vizitatorilor.....	56
4.2.6.1.1 MG: Implementarea Strategiei de management a vizitatorilor	56
5. PLANUL DE ACTIVITĂȚI	59
6. PLANUL DE MONITORIZARE A ACTIVITĂȚILOR.....	75
6.1 Raportări periodice.....	75
7. BIBLIOGRAFIE ȘI REFERINȚE	76
8. ANEXE	79
Anexa nr. 1 la Planul de management Harta localizării sitului	81
Anexa nr. 2 la Planul de management Harta limitelor sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești.....	82

Anexa nr. 3 la Planul de management Harta detaliată limite sit ROSCI0245 Tinovul de la Românești.....	83
Anexa nr. 4 la Planul de management Harta geologică.....	85
Anexa nr. 5 la Planul de management Harta unităților de relief.....	86
Anexa nr. 6 la Planul de management Harta punctelor de cotă și curbelor de nivel.....	87
Anexa nr. 6.1 la Planul de management Harta hipsometrică.....	88
Anexa nr. 7 la Planul de management Harta expoziției versanților.....	89
Anexa nr. 8 la Planul de management Harta pantelor.....	90
Anexa nr. 9 la Planul de management Harta hidrografică.....	91
Anexa nr. 10 la Planul de management Harta climatică.....	92
Anexa nr. 11 la Planul de management Harta solurilor.....	93
Anexa nr. 12 la Planul de management Harta ecosistemelor.....	94
Anexa nr. 13 la Planul de management Hărțile de distribuție a habitatelor.....	95
Anexa nr. 14 la Planul de management Harta distribuției speciei curechiul de munte - <i>Ligularia sibirica</i>	99
Anexa nr. 15 la Planul de management Harta Unităților Administrativ Teritoriale.....	100
Anexa nr. 16 la Planul de management Harta modului de utilizare a terenului.....	101
Anexa nr. 16.1 la Planul de management Harta proprietarilor de teren.....	103
Anexa nr. 17 la Planul de management Harta juridică a terenurilor.....	104
Anexa nr. 18 la Planul de management Harta infrastructurii rutiere și a căilor ferate.....	105
Anexa nr. 19 la Planul de management Hărțile presiunilor asupra habitatelor.....	106
Anexa nr. 20 la Planul de management Hărțile amenințărilor asupra habitatelor.....	123
Anexa nr. 21 la Planul de management Fișa Standard.....	131
Anexa nr. 22 la Planul de management Buget.....	134

1.INTRODUCERE

1.1 Scurtă descriere a Planului de management

Planul de management al sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești este documentul oficial cu rol de reglementare pentru custode și factorii responsabili: Instituția Prefectului, Agenția pentru Protecția Mediului Suceava, Garda Națională de Mediu – Comisariatul Suceava, Primăria și Consiliul Local Coșna, școlile din zonele vecine sitului, organizațiile non-guvernamentale de mediu, agenții economici ori deținătorii de interese, proprietarii care administrează terenuri și alte bunuri și/sau care desfășoară activități în perimetrul și în vecinătatea sitului.

Planul de management reprezintă un instrument de lucru pentru custodele sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești și pentru toți factorii interesați pe o perioadă de 5 ani, din momentul aprobării acestuia.

În conformitate cu principiile moderne ale conservării naturii și ale dezvoltării durabile, Planul de management integrează interesele de conservare a biodiversității cu cele de dezvoltare socio-economică ale comunităților locale din zona sitului, ținând cont de caracteristicile tradiționale, culturale și spirituale specifice acestora, oferind o viziune pe termen lung asupra managementului conservativ al sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești.

1.2. Scurtă descriere a ariei naturale protejate

Situl Natura 2000 ROSCI0245 Tinovul de la Românești a fost desemnat prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România. Situl este situat în sectorul nordic al Carpaților Orientali, în Depresiunea Dorna Cândreni, având o suprafață de 21 ha. Terenul este atât în proprietatea privată a persoanelor fizice cât și în proprietatea statului, dar care este subiectul retrocedării către persoane fizice, conform Legii 247/2005 și se află pe teritoriul administrativ al comunei Coșna, județul Suceava.

Tipurile de habitate, pentru care ROSCI0245 Tinovul de la Românești a fost declarat sit Natura 2000, sunt Turbăriile active -7110*, Turbării cu vegetație forestieră -91DO*- și Păduri acidofile cu *Picea abies* din regiunea montană -*Vaccinio- Piceetea*, -cod 9410. Specia de plante identificată doar în afara sitului și care este cuprinsă în anexa II a Directivei Consiliului 92/43/CEE este curechiul de munte - *Ligularia sibirica*.

1.3. Cadrul legal referitor la aria naturală protejată și la elaborarea Planului de management

1. Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, modificat și completat prin Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 2387/2011;
2. Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar;
3. Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar;
4. Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 1052/2014 privind aprobarea Metodologiei de atribuire în administrare și custodie a ariilor naturale protejate;
5. Ordinul ministrului mediului nr. 979/2009 privind introducerea de specii alohtone, intervențiile asupra speciilor invazive, precum și reintroducerea speciilor indigene prevăzute în anexele nr. 4A și 4B la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificările și completările ulterioare;
6. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completată prin Legea nr. 73/2015, cu modificările și completările ulterioare;
7. Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative republicată, cu modificările și completările ulterioare;
8. Ordinul ministrului mediului și gospodăririi apelor nr. 207/2006 privind aprobarea conținutului Formularului Standard Natura 2000 și a manualului de completare al acestuia;

9. Directiva Consiliului Uniunii Europene 105/EC/2006 de adaptare a Directivelor 79/409/EEC, 92/43/EEC, 97/68/EC, 2001/80/EC și 2001/81/EC în domeniul mediului, ca urmare a aderării Bulgariei și a României;
10. Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
11. Hotărârea Guvernului nr. 2151/2004 privind instituirea regimului de arie protejată pentru noi zone;
12. Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III a - zone protejate;
13. Directiva Consiliului Uniunii Europene 97/62/EC/1997 adaptarea la progresul tehnic și științific a Directivei 92/43/EEC privind conservarea habitatelor naturale și a faunei și florei sălbatice;
14. Directiva Consiliului Europei 92/43/EEC/1992 privind conservarea habitatelor naturale și a faunei și florei sălbatice;
15. Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul cu modificările și completările ulterioare.
16. Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
17. Ordonanța nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

1.4. Procesul de elaborare a Planului de management

Planul de management al sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești este realizat conform prevederilor legale din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare. Având în vedere faptul că situl ROSCI0245 Tinovul de la Românești este de Importanță Comunitară, și face parte din Rețeaua Natura 2000, este necesar ca cerințele Directivei Consiliului Europei 92/43/EEC să fie integrate în Planul de management. Acesta reglementează și planifică acțiunile necesare pentru menținerea sau reconstrucția stării favorabile de conservare a habitatelor naturale și speciilor de floră și faună sălbatică de interes comunitar și național menționate în Formularul Standard.

În vederea elaborării Planului de management propriu-zis au fost parcurse mai multe etape, vizând evaluarea detaliată a biodiversității, evaluarea impactului antropic asupra ariei protejate, stabilirea măsurilor de conservare și modalitățile de implicare a factorilor interesați și a comunităților locale, precum și parcurgerea procedurii de evaluare de mediu conform legislației în vigoare. În scopul evaluării detaliate a biodiversității au fost efectuate atât activități de laborator cât și de teren, efectuându-se deplasări pe teritoriul sitului în perioada octombrie 2013 - iulie 2014.

Au fost culese informații relevante în vederea descrierii datelor abiotice aferente sitului, precum și a ecosistemelor prezente în sit. Au fost evaluate calitativ și cantitativ habitatele precum și speciile de interes comunitar/prioritar pe baza cărora a fost desemnat situl Natura 2000, înregistrându-se dacă a fost cazul și prezența altor habitate/specii de interes comunitar care nu apar listate în formularul standard. S-a evaluat pe teren și starea de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar din situl Natura 2000 ROSCI0245 Tinovul de la Românești. Aceste activități au permis identificarea și localizarea pe teren, precum și cartarea GIS ulterioară, în laborator, a factorilor abiotici, a tipurilor de ecosisteme, a tipurilor de habitate și a speciilor de animale de interes comunitar pentru care a fost declarat situl, a stării de conservare a speciilor și habitatelor de interes comunitar, hărțile respective constituind parte integrantă a Planului de management.

Pentru evaluarea impactului antropic asupra ariei protejate s-au efectuat observații detaliate pe teren, vizând identificarea și inventarierea surselor de impact, localizarea și intensitatea manifestării acestora, precum și estimarea modului de afectare a habitatelor sau/și speciilor vizate, dar și ierarhizarea acestor surse în funcție de intensitatea lor. În scopul stabilirii măsurilor de conservare necesare pentru menținerea habitatelor și speciilor de interes comunitar din cadrul sitului au fost analizate amenințările actuale și cele potențiale identificate pentru fiecare tip de habitat, respectiv specie de interes comunitar existente în situl Natura 2000. Măsurile de conservare sunt stabilite în mod realist, atât ca amploare a acțiunilor cât și din punct de vedere al intervalelor de timp necesare.

1.5. Procedura de modificare și actualizare a Planului de management

Planul de management se aprobă de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. Revizuirea Planului de Management se va face la 5 ani de la aprobarea lui. În cazul în care se impun schimbări în Planul de Management al sitului, competența aprobării acestora revine:

- Autorităţii publice centrale pentru protecţia mediului, cu avizul Academiei Române - Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii, dacă se impun modificări la nivel de obiective sau acţiuni, sau la nivelul Regulamentului de organizare şi funcţionare;
- Custodele sitului, dacă modificările ce se au în vedere sunt la nivelul planului de lucru anual;

Monitorizarea, evaluarea şi actualizarea Planului de management se poate face, prin următoarele structuri decizionale şi consultative:

- Custodele sitului;
- Factorii interesaţi - reprezentanţi ai comunităţii locale şi ai diverselor instituţii, organizaţii şi grupuri interesate.

Custodele sitului poartă responsabilitatea legală şi financiară a administrării sitului, prin urmare, va adopta deciziile finale cu privire la modificarea/actualizarea Planului de management.

1.6. Procedura de implementare a Planului de management

Responsabilitatea implementării Planului de management revine custodelui.

Pentru activităţi de cercetare, studii de specialitate, custodele va folosi echipa proprie dar poate şi contracta firme/persoane specializate.

Pentru activităţile de gospodărire a sitului, custodele va desemna responsabili de activitate din cadrul personalului disponibil şi va lucra, acolo unde este cazul, în colaborare cu organizaţii neguvernamentale specializate, servicii publice sau voluntari, pe bază de contracte de colaborare sau de voluntariat.

Activităţile care intră în responsabilitatea altor instituţii/organizaţii vor fi supravegheate de către custode pentru a se asigura că acestea se încadrează în prevederile Planului de management şi nu contravin obiectivelor sitului. În aceste cazuri, custodele are rol important în stabilirea unor relaţii de colaborare cu instituţiile/organizaţiile respective şi în definirea modului în care acestea îşi organizează activităţile pentru a diminua orice impact negativ asupra sitului.

2.DESCRIEREA ARIEI NATURALE PROTEJATE

2.1. Informații Generale

2.1.1. Localizarea ariei naturale protejate

Situl ROSCI0245 Tinovul de la Românești este situat în sectorul nordic al Carpaților Orientali, în cadrul Depresiunii Dorna Cândreni, în raza administrativă a comunei Coșna, în proximitatea malului stâng al râului Teșna. Aria protejată este compusă din două trupuri situate la 2,1 km unul de celălalt, având ca puncte centrale următoarele coordonate:

- În sistem de proiecție Stereo70:
  - 510.425,079 Est - 651.991,521 – N;
  - 512.745,884 Est - 652.938,463 – N
- Coordonate geografice: Longitudine N 47° 22' 34"; Latitudine E 25° 10' 1"

Harta localizării sitului este prezentată în Anexa nr.1 la Planul de management.

2.1.2. Limitele ariei naturale protejate

Harta limitelor sitului sunt prezentate în Anexa nr. 2 la Planul de management.

Harta detaliată a limitelor sitului sunt prezentate în Anexa nr. 3 la Planul de management.

2.2. Mediul Abiotic

2.2.1. Geologie

Depresiunea Dorna Cândreni reprezintă extremitatea nord-vestică a Depresiunii Dornelor, situată în sectorul nordic al Carpaților Orientali. Depresiunea Dornelor este o depresiune tectono-erozivă drenată de Bistrița cu afluenții săi Dorna și Neagra Șarului. Relieful este sculptat în formațiuni sedimentare pliocene și vulcanice.

Zona se încadrează sistemului depresionar subvulcanic intern, cu amprentă proprie de groapa tectonică provenită prin prăbușire. Evoluția s-a produs pe aripa vestică a cristalinului - Masivele Suhard, Giupalău și Bistriței -, căzut anterior fazelor de erupții vulcanice. Ulterior ridicarea craterului Călimanilor a "astupat zona de sud și, râurile care se adunau în aria joasă de la Vatra Dornei au format un lac care a dăinuit multă vreme. Cadrul morfologic general cu tendințe de evoluție spre liniile actuale era deja creat din sarmațian. De atunci și până acum aria depresionară s-a extins. Apele minerale sunt strâns legate de activitatea postvulcanică, zăcămintele prezentând o dispunere generală de la nord-vest spre sud-est pe un aliniament ce se suprapune peste arealul de dizlocare ce a înlesnit apariția Munților Călimani. Dinamica ascendentă a CO₂ este facilitată de sistemul de fisuri tectonice din fundamentul cristalin, gazul dizolvându-se în stratele acvifere freatice ale depozitelor aluvionare ce formează terasele medii și superioare ale versanților de pe dreapta Râului Dorna. Țara Dornelor prezintă 2 zone cu predispoziție diferențiată la eroziune:

- zona șisturilor cristaline și a rocilor eruptive – caracterizată prin existența unui substrat litologic constituit din roci dure masive și impermeabile, cu eroziune redusă în suprafață și adâncime și cu un relief dominat de versanți cu pante de 20-45°. Procentul de suprafață acoperit de păduri fiind ridicat eroziunea este astfel frânată suplimentar.
- zona sedimentară – care prezintă un substrat alcătuit din roci friabile detritice, permeabile și intens afectate de factorii erozivi în suprafață și adâncime, cu un relief cu pante între 10-20° și cu fragmentare puternică. Procentul de suprafață acoperit de păduri este redus, lipsind astfel mecanismul frenator suplimentar al erodării, repartizarea și utilizarea nerațională a pășunilor favorizând degradarea terenurilor și eroziunea accentuată.

Harta geologică a sitului este prezentată în Anexa nr. 4 la Planul de management.

2.2.2. Relief și geomorfologie

2.2.2.1. Unități de relief

Altitudinea minimă în cadrul sitului este 862 m, iar altitudine maximă este de 877 m.

Unități majore de relief și procentul de ocupare

Tabelul nr. 1

Nr. crt.	Unitatea majoră de relief	Procent ocupare
1	Depresiune	100%

Unități de relief și procentul de ocupare**Tabelul nr. 2**

Nr. crt.	Unitatea de relief	Procent ocupare
1	Depresiunea Dorna Cândreni	100%

Trepte hipsometrice și procentul de ocupare**Tabelul nr. 3**

Nr. crt.	Intervale hipsometrice - m -	Pondereea treptelor altitudinale
1.	800-900	10 %

Situl ROSCI0245 Tinovul de la Românești este situat în cadrul Depresiunii Dorna Cândreni, ce reprezintă extremitatea nord-vestică a Depresiunii Dornelor, situată în sectorul nordic al Carpaților Orientali. Depresiunea Dornelor își definește profilul prin anumite particularități generate de condițiile fizice în primul rând, fiind delimitată spre sud-est de rama Munților Bistriței, la nord-est de Masivul Giupalău, la sud de peretele Călimanului și la nord de Munții Suhard, iar spre vest de Munții Bârgăului.

Perspectiva asupra întregii zone arată un relief vălurit cu o altitudine medie de 800 m. Prezintă o treaptă mai înaltă de tip colinar cu altitudini între 800-1000 m situată la contactul cu zona montană împădurită și, o treaptă inferioară formată din terase și lunci de-a lungul bazinelor râurilor.

În limitele actuale are o suprafața de peste 1000 km² și se dezvoltă în principal de-a lungul apelor ce vin dinspre Bârgău și Călimani, respectiv Dorna la nord și Neagra Șarului la sud, pentru ca ulterior spre est să se răstrângă treptat de-a lungul Bistriței. În lungul acesteia se extinde pe circa 20 km de la Argeștru prin Vatra Dornei până la intrarea în Cheile Zugreni, formate între Masivul Giupalău și Masivul Pietrosul Bistriței. Are un profil asimetric accentuat și de dezvoltarea considerabilă a teraselor de pe dreapta Bistriței, îngustându-se la est spre Cheile Zugrenilor și deschizându-se larg spre vest. Așadar are o formă lobată, compartimentele mai joase ale acesteia fiind drenate de principalele râuri afluate ale Bistriței - Dorna, Neagra Șarului și afluenții acestora - și fiind separate de culmi mai înalte ce reprezintă în cea mai mare parte prelungiri ale creștelor principale ale Masivului Călimani. Acest fapt determină separarea geografică a depresiunii în:

- compartimentul Șarului sau Depresiunea Șaru Dornei – aferentă comunelor Șaru Dornei și Panaci, ușor izolată în raport cu Municipiul Vatra Dornei – centrul urban ce polarizează întreaga zonă.
- compartimentul aferent Râului Dorna – ce corespunde din punct de vedere administrativ comunelor Dorna Candrenilor, Coșna și Poiana Stampei.
- compartimentul aferent Râului Bistrița.

Harta unităților de relief este prezentată în Anexa nr. 5 la Planul de management iar, Punctele de cota și curbe de nivel sunt prezentate în Anexa nr. 6 la Planul de management.

Harta hipsometrică este prezentată în Anexa nr. 6.1 la Planul de management.

2.2.2.2. Expoziția versanților

Ponderea expoziției versanților

Tabelul nr. 4

Nr. crt.	Expoziția	Procent ocupare
1	Zonă relativ plată	100 %

Harta expoziției versanților este prezentată în Anexa nr. 7 la Planul de management.

2.2.2.3. Pante

Ponderea intervalelor de pantă

Tabelul nr. 5

Nr. crt.	Intervale de pantă	Procent ocupare
1	< 1	10 %
2	1 - 7	90 %

Harta pantelor este prezentată în Anexa nr.8 la Planul de management.

2.2.2.4. Procese geomorfologice

Valea Teșna s-a impus semnificativ în Munții Bârgăului și în Depresiunea Dorna Candreni, contribuind la modelarea acestora. În cadrul sitului principalele geomorfologice sunt reduse, zona fiind într-un stadiu de relativ climax. Se remarcă totuși o ușoară eroziunea fluviatil-lacustră, cu mici zone de acumulare de aluviuni fine.

2.2.3. Hidrografie

Lista bazinelor hidrografice ierarhizată și ponderea lor

Tabelul nr. 6

Nr. crt.	Nume bazin	Cod bazin	Ordin bazin	Suprafața totală bazin [ha]	Suprafața bazin în ANP [ha]	Pondere din ANP [%]
1	Teșna Mică	XII.1.53.16.5.3.	2	1115,8	2,1	11,68
2	Teșna	XII.1.53.16.5.	1	5613,5	18,9	88,32

Situl ROSCI0245 Tinovul de la Românești este situat în cadrul bazinului hidrografic Teșna și a afluentului pe stânga al acestuia - Teșna Mică. După confluența acestora, în cadrul localității Românești, Teșna este tributară râului Dorna, principalul bazin hidrografic din zonă. Regimul debitului râului Teșna, respectiv Teșna Mică asigură aportul hidric necesar menținerii sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești ca o componentă viabilă a mediului înconjurător din zonă. La un nivel piezometric redus există riscul ca întreg ecosistemul aferent sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești să se modifice radical, prin secarea acestuia.

Pârâul Teșna izvorăște de sub poalele muntelui Măgura Calului și străbate teritoriul comunei de la sud-vest spre nord-vest pe o distanță de cca 13 km, formând hotarul cu comuna Poiana Stampei. Are ca principali afluenți pâraiele Cucureasa, Tebeleauca, Fundoaia. Pârâul Coșna –Coșnița - izvorăște de sub muntele Suhard, străbate teritoriul comunei de la vest spre est pe o distanță de cca 19 km și primește ca afluenți pâraiele Netedu, Rogoian, Paluta, Bâțci, Deaca, Băncușor, Făgețel, Ciotina.

Harta hidrografică este prezentată în Anexa nr. 9 la Planul de management.

2.2.4. Clima

Sub aspect climatic, zona este situată spre extremitatea nord-estică a Provinciei central-europene, cu un climat temperat-moderat-continentar, suportând și unele influențe ale climatului continental din est și ale celui subbaltic -boreal- de nord. Prin altitudinile prezente, zona se include în ținutul climatic al munților mijlocii de la periferia acestei provincii, caracterizată printr-un climat temperat-boreal montan de tip subalpin. Temperatura medie anuală a aerului este în jur de +4 °C, temperatura medie maximă se înregistrează în luna

august +21,4 °C, iar temperatura medie minimă în luna ianuarie -12,4 °C. Cantitatea medie multianuală a precipitațiilor este în jur de 700 mm. Perioada de îngheț începe de obicei în a doua decadă a lunii octombrie și se termină în prima decadă a lunii aprilie.

Depresiunea Dorna Cândreni are un climat montan cu temperaturi medii anuale de 5,1° C, amplitudini termice de 21,5° C între lunile ianuarie - cu o medie de 7,2° C- și iulie - 15,8° C, un număr mediu anul de 107 zile cu inversiuni termice și o pondere a zilelor cu calm atmosferic de 68,8 %, cu o valoare medie multianuală a vitezei vânturilor de 2,2 m/s, cantități medii anuale de precipitații de 657,4 mm și o valoare medie multianuală a presiunii atmosferice de 924 mb.

Numărul mediu de 105 zile cu strat de zăpadă și grosimea medie a acestuia de 110 cm precum și prezența unor versanți cu expoziție nordică și pante mari au favorizat practicarea sporturilor de iarnă.

Harta temperaturilor și a precipitațiilor medii multianuale este prezentată în cadrul Anexei nr. 10 la Planul de management.

2.2.5. Soluri

Solul predominant este brun acid litic cu volum edafic mic orizont Aou-Bv-R1 PH=4,0, oligomezotrofice de productivitate mijlocie, cu moder-humus brut. Acest tip de sol este determinat de pantele foarte mari - peste 35°. Tipul de stațiune este 2.3.2.2. Montan de molidișuri, pin, brun podzolic brun edafic mijlociu cu *Luzula silvatica*. Acest tip de stațiune este cel mai răspândit din cadrul ariei protejate.

Hartă solurilor prezentată în cadrul Anexei nr. 11 la Planul de management.

2.3. Mediul Biotic

2.3.1. Ecosisteme

Harta ecosistemelor este prezentată în Anexa nr.12 la Planul de management.

2.3.2. Habitate în baza cărora a fost declarată aria naturală protejată

Habitate Natura 2000 citate în formularul standard al sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești:

- ✓ 91D0* Turbării cu vegetație forestieră

- ✓ 9410 Păduri acidofile de molid –*Picea abies*- din etajul montan până în cel alpin - *VaccinioPiceetea*-
- ✓ 7110* Tinoave bombate active

În cadrul sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești au fost identificate următoarele tipuri de habitate:

a. 91D0* Turbării cu vegetație forestieră: Turbăriile cu conifere și specii de foioase sunt specifice substraturilor umede, turboase cu nivelul apei în permanență ridicat și adesea mai înalt decât nivelul apei din împrejurimi. Apa este întotdeauna foarte săracă în substanțe nutritive - tinoave și mlaștini acide. Aceste comunități sunt în general dominate de mesteacăn pufos -*Betula alba* ssp. *glutinosa*=*Betula pubescens*, crusân -*Frangula alnus*, pin silvestru - *Pinus sylvestris*, molid -*Picea abies*- împreună cu specii specifice pentru turbării, sau mai general pentru stațiuni oligotrofe, cum sunt afinul *Vaccinium* spp., *Sphagnum* spp., *Carex* spp.

Asociațiile vegetale caracteristice acestui habitat sunt: *Pino mugi-Sphagnetum*, *Vaccinio-Pinetum mugi sphagnetosum*, *Sphagno-Piceetum*, *Vaccinio-Betuletum pubescentis*.

Speciile de plante caracteristice din acest habitat sunt: *Agrostis canina*, *Betula alba* ssp. *glutinosa*, *Carex -canescens- curta*, *Carex echinata*, *Carex nigra*, *Carex rostrata*, *Frangula alnus*, *Juncus acutiflorus*, *Molinia coerulea*, *Trientalis europaea* - rară în România, *Picea abies*, *Pinus sylvestris*, *Sphagnum* spp., *Vaccinium oxycoccus*, *Vaccinium uliginosum*, *Viola palustris*, *Hylocomium splendens*, *Rhytidiadelphus triquetrus*.

La nivelul ariei naturale protejate habitatul este larg răspândit, suprafața fiind de 15,26 ha, vezi harta Anexa nr. 13.2 la Planul de management.

b. 9410 Păduri acidofile de molid –*Picea abies* - din etajul montan până în cel alpin – *Vaccinio-Piceetea*: Păduri montane acidofile de *Picea excelsa* și de amestec - *Picea excelsa*-*Abies alba*-*Fagus sylvatica* - dezvoltate pe versanți cu diverse expoziții.

Asociațiile vegetale caracteristice acestui habitat sunt: *Soldanello majori-Piceetum*, *Hieracio rotundati-Piceetum*, *Luzulo sylvaticae-Piceetum* , *Leucanthemo waldesteinii-Piceetum*.

Speciile de plante caracteristice din acest habitat sunt: *Picea abies*, *Abies alba*, *Vaccinium myrtillus*, *Vaccinium vitis-idaea*, *Moneses unifloră*, *Orthilia secundă*, *Pyrola minor*, *Pyrola rotundifolia*, *Monotropa hypopitys*, *Huperzia -Lycopodium- selago*, *Lycopodium annotinum*, *Sorbus aucuparia*, *Lonicera coerulea*, *Deschampsia flexuosa*, *Oxalis*

acetosella, *Corallorhiza trifida*, *Listera cordata*, mușchii *Hylocomium splendens*, *Pleurozium schreberi*, *Sphagnum girgensohnii*.

La nivelul ariei naturale protejate habitatul a fost găsit în ambele fragmente ale Sitului de Importanță Comunitară, însă pe suprafețe reduse, suprafața fiind de 3 ha, vezi harta Anexa nr. 13.3 la Planul de management.

c. 7110* Tinoave bombate active: Acest tip de habitat cuprinde vegetația mlaștinilor oligotrofe, foarte sărace în nutrienți minerali, provenite în principal din apele de precipitații, cu o reacție puternic acidă - pH 3,5-4,5, localizate de regulă în zonele microdepresionare din etajul montan al Carpaților românești și formate predominant din specii acidofile de Cyperaceae, Ericaceae și Sphagnaceae oligotrofe.

Asociațiile vegetale caracteristice acestui habitat sunt: *Sphagnetum magellanici*, *Eriophoro vaginati-Sphagnetum*, *Eriophoro vaginati-Sphagnetum recurvi*, *Eriophoro-Sphagnetum*, *Eriophoro vaginati-Betuletum nanae*.

Speciile de plante caracteristice din acest habitat sunt: *Andromeda polifolia*, *Carex pauciflora*, *Drosera rotundifolia*, *Empetrum nigrum*, *Eriophorum vaginatum*, *Oxycoccus microcarpus*, *Oxycoccus palustris*, *Sphagnum magellanicum*, *Sphagnum fuscum*, *Sphagnum rubellum*, *Sphagnum fallax*, *Sphagnum capillifolium*, *Sphagnum girgensohnii*, *Polytrichum strictum*, *Pohlia sphagnicola*.

La nivelul ariei naturale protejate habitatul a fost regăsit doar într-unul dintre cele două fragmente ale sitului - cel din localitatea Coșna - în partea de sud-est a mlaștinii, suprafața fiind de 2,17 ha, vezi harta Anexa nr. 13.1 la Planul de management.

În cadrul sitului nu au fost identificate alte habitate Natura 2000 în afara celor menționate în formularul standard al Sitului de Importanță Comunitară.

2.3.2.1. Habitate după clasificarea națională

Conform Doniță N., et al., în 2005, habitatelor Natura 2000 de interes comunitar prezentate mai sus, le corespund următoarele habitate, după clasificarea națională:

- a. Habitatului 91D0* Turbării cu vegetație forestieră îi corespund:
  - R4210 Păduri sud-est carpatice de molid cu *Sphagnum* sp.
  - R4412 Rariști sud-est carpatice de molid -*Picea abies*- și/sau pin silvestru -*Pinus sylvestris*- de tinoave.

- b. Habitatului 9410 Păduri acidofile de molid –*Picea abies* - din etajul montan până în cel alpin -*VaccinioPiceetea* îi corespund:
- R4205 Păduri sud-est carpatice de molid -*Picea abies*- cu *Oxalis acetosella*
  - R4206 Păduri sud-est carpatice de molid -*Picea abies*- și brad -*Abies alba*- cu *Hieracium rotundatum*
  - R4208 Păduri sud-est carpatice de molid -*Picea abies*- și brad -*Abies alba*- cu *Luzula sylvatica*
- c. Habitatului 7110* Turbării bombate active îi corespunde:
- R5101 Turbării sud-est carpatice, mezo oligotrofe, acide cu *Eriophorum vaginatum* și *Sphagnum recurvum*

2.3.3. Specii de floră și faună pentru care a fost declarată aria naturală protejată

2.3.3.1. Plante superioare

Curechiul de munte - *Ligularia sibirica* - Gălbenele, Curechi de munte -Flora R.P.R., 1964: Rizom scurt și gros, cu rădăcini laterale lungi, fasciculate, cărnoase, foarte abundente, la partea superioară cu resturile fibroase ale pețiolilor din anii precedenți. Tulpină viguroasă dreaptă, erectă, înaltă de 50-120 -150- cm, cilindrică, striată, frunzoasă, glabrescentă sau de obicei aspru păroasă. Frunzele bazale și tulpinale inferioare foarte lung pețiolate, triunghiular ovate sau reniforme, cu lățimea și lungimea laminei aproape egale, la vârf obtuze, la bază adânc cordate - aproape până la jumătatea laminei - cu lobii bazali foarte divergenți, subhistați, rotunjiți sau unghiulari, pe margini accentuat dințate. Frunze mijlocii asemănătoare, scurt pețiolate, cu vagina largă, prelungită, cele superioare reduse la o vagină mai mult sau mai puțin membranacee. Antelă lungă, erectă, formează un racem simplu - foarte rar 1-2 ramuri poartă raceme secundare scurte - cu axa adeseori brună purpurie, muchiată, glandulos păroasă. Antodiile înainte de înflorire erecte, după înflorire devin nutante, cu pedunculii încârligați. Antodiile înflorite au diametru de 3-4 cm, peduncul lung aproape cât involucrul, cu bracteole mai lungi decât pedunculii. Involucru cilindric campanulat lung de 9-12 mm, glabru, la bază cu 2 scvame liniare, lungi cât involucrul. Folirole involucrale verzi sau brune roșiatice, la bază uniseriate. Spre vârf foliolele devin altern membranos lățite. Flori radiare femeiești, galbene, cu ligula lungă de 15-16 mm și lată de 3-5 mm, la vârf rotunjită cu 3 dințișori. Flori centrale hermafrodite lungi cât involucrul, cu corolă infundibuliformă, atenuată într-un tub subțire, antere cilindrice, lung exerte și stigmat pe întreaga sa latură internă pubescent. Achene glabre, cilindrice, lungi de cca 6 mm. Papus alb-

gălbui, puțin mai lung decât achena, cu radiile foarte scurt dințate. Înfloarește în lunile iulie-august -Flora R.P.R., 1964.

La nivelul Sitului Natura 2000 ROSCI0245 Tinovul de la Românești specia a fost găsită doar în afara limitelor ariei protejate - vezi harta Anexa nr. 14 la Planul de management.

2.3.4. Alte specii de floră și faună relevante pentru aria naturală protejată

2.3.4.1. Plante superioare

Speciile de floră relevante și observate în aria naturală protejată sunt: *Andromeda polifolia* (Ruginare), *Vaccinium oxycoccus* (răchițele), *Drosera rotundifolia* (roua cerului), *Pinus sylvestris* (pin silvestru).

2.4. Informații socio-economice și culturale

2.4.1. Comunitățile locale și factorii interesați

În conformitate cu Anexa nr. 1 la Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 2387/2011, situl de importanță comunitară ROSCI0245 Tinovul de la Românești se întinde integral pe teritoriul unității administrativ teritoriale Coșna din județul Suceava, reprezentând 0,14% din UAT.

Caracterizarea unității administrativ teritoriale

Tabelul nr. 7

Comuna/criteriu descriptiv	Coșna
Obiective monument	-
Activități economice principale	creșterea animalelor, exploatarea și prelucrarea lemnului, extracția și îmbutelierea apei minerale, procesarea laptelui și turismul

Harta Unităților Administrativ Teritoriale este prezentată în Anexa nr. 15 la Planul de management.

Factori interesați se găsesc menționați în Planul de activități, parte componentă a prezentului plan de management.

2.4.2. Utilizarea terenului

Pe teritoriul sitului au fost identificate următoarele tipurile de utilizări ale terenului:

- Fâneță - 0,07 ha – 0,32% din suprafața sitului;
- Pășune – 1,81 ha – 8,44 % din suprafața sitului;
- Pădure – 19,12 ha – 91,40% din suprafața sitului.

Harta utilizării terenului este prezentată în Anexa nr. 16 la Planul de management.

2.4.3. Situația juridică a terenurilor

În cadrul sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești, regimul juridic al terenurilor este reprezentat după cum urmează:

- 0,5 % în domeniul public al statului, prin terenuri administrate de Ocolului Silvic Dorna Candrenilor - fond forestier;
- 99,5 % în proprietate privată a persoanelor fizice.

Harta juridică a terenurilor este prezentată în Anexa nr. 17 la Planul de management.

2.4.4. Administratori, gestionari și utilizatori

Centralizator

Tabelul nr. 8

Nr. crt.	Proprietar	Exploatantul terenului sau gestionarul	Statutul proprietarului	Categoria folosință	Aria ha	Activitatea desfășurată pe teren
1	Moștenitorii lui Todașcă Florea	Moștenitorii lui Todașcă Florea	Proprietar privat	PD	2,4	Silvicultură
2	Moștenitorii lui Todașcă	Moștenitorii lui Todașcă Florea	Proprietar privat	PD	1,11	Silvicultură

	Florea					
3	Moștenitorii lui Todașcă Ștefania	Moștenitorii lui Todașcă Ștefania	Proprietar privat	PD	1,05	Silvicultură
4	Moștenitorii lui Țiganetea Porfir, Țiganetea Agripina	Moștenitorii lui Țiganetea Porfir, Țiganetea Agripina	Proprietar privat	PD	1,82	Silvicultură
5	Todașcă Lucia	Todașcă Lucia	Proprietar privat	PD	7,39	Silvicultură
6	Spânu Maria	Spânu Maria	Proprietar privat	PD	0,54	Silvicultură
7	Cojocaru Ioachim	Cojocaru Ioachim	Proprietar privat	PD	0,35	Silvicultură
8	Statul Roman	Direcția Silvică Suceava Ocolul Silvic Dorna Candrenilor	Proprietate de stat	PD	0,1	Silvicultură
9	Statul Roman	Direcția Silvică Suceava Ocolul Silvic Dorna Candrenilor	Proprietate de stat	PD	0,01	Silvicultură
10	Irimescu Adrian- Gigel	Irimescu Adrian-Gigel	Proprietar privat	P	0,001	Agricultură și silvicultură - pășunat-
11	Spânu George	Spânu George	Proprietar privat	PD	0,48	Silvicultura

12	Irimescu Adrian- Gigel	Irimescu Adrian-Gigel	Proprietar privat	P	0,01	Agricultură și silvicultură - pășunat-
13	Irimescu Adrian- Gigel	Irimescu Adrian-Gigel	Proprietar privat	P	0,001	Agricultură și silvicultură - pășunat-
14	Irimescu Adrian- Gigel	Irimescu Adrian-Gigel	Proprietar privat	P	0,001	Agricultură și silvicultură - pășunat-
15	Irimescu Adrian- Gigel	Irimescu Adrian-Gigel	Proprietar privat	P	0,001	Agricultură și silvicultură - pășunat-
16	Mureșan Clara	Mureșan Clara	Proprietar privat	PD	0,48	Silvicultură
17	Mitrofan Isidor	Mitrofan Isidor	Proprietar privat	P	0,03	Agricultură și silvicultură - pășunat-
18	Mitrofan Isidor	Mitrofan Isidor	Proprietar privat	PD	3,83	Silvicultura
19	Mitrofan Isidor	Mitrofan Isidor	Proprietar privat	P	0,001	Agricultură și silvicultură - pășunat-
20	Mitrofan Isidor	Mitrofan Isidor	Proprietar privat	F	0,001	Agricultură și silvicultură - fâneață-
21	Mitrofan Isidor	Mitrofan Isidor	Proprietar privat	F	0,001	Agricultură și silvicultură - fâneață-
22	Mitrofan Isidor	Mitrofan Isidor	Proprietar privat	F	0,001	Agricultură și silvicultură - fâneață-
23	Mitrofan	Mitrofan Isidor	Proprietar	F	0,001	Agricultură și

	Isidor		privat			silvicultură - fâneață-
24	Mitrofan Isidor	Mitrofan Isidor	Proprietar privat	P	1,77	Agricultură și silvicultură - pășunat-
25	Mitrofan Isidor	Mitrofan Isidor	Proprietar privat	F	0,07	Agricultură și silvicultură - fâneață-

2.4.5. Infrastructură și construcții

Harta infrastructurii rutiere și căilor ferate este prezentată în Anexa nr. 18 la Planul de management.

2.4.6. Peisajul

Peisajul sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești este de un pitoresc aparte, caracteristic Țării Dornelor, cu valea Teșnei ca ax central, încadrată pe o lungime semnificativă de pădurile galerii de arin, cu versanți domoli împădușiți cu păduri de conifere, dar și cu abupturi stâncoase cu o biodiversitate remarcabilă. Valoarea deosebită a peisajului este conferită de asemenea de structura și textura localităților, dispuse în lungul căilor de comunicații și a principalelor văi, cu case risipite, încadrate de curți și grădini extinse, în care domină pajiști valoroase sub aspect floristic.

2.4.7. Obiective turistice

Comuna Coșna beneficiază în apropiere de o rețea de pensiuni turistice și agroturistice. Cazarea se face într-un lanț de pensiuni turistice și spații de cazare în locuințe familiale însumând peste 120 locuri. Principalul obiectiv turistic este reprezentat de însăși situl ROSCI0245Tinovul de la Românești, urmat de peisajul specific zonei Coșna.

2.5. Activități cu potențial impact -presiuni și amenințări-

Descrierea activităților cu potențial impact asupra ariei naturale protejate, a speciilor și a habitatelor de interes conservativ din aceasta.

O componentă esențială în managementul ariilor protejate o reprezintă evaluarea realistă a presiunilor, amenințărilor și activităților existente atât în interiorul cât și în imediata vecinătate a ariilor protejate. În acest context, termenul de activități face referire la acele preocupări umane care fie au un efect pozitiv asupra ariei protejate, fie nu au nici un efect asupra acesteia. Diferența dintre termenii presiuni și amenințări o reprezintă momentul de desfășurare al acestora în timp, astfel încât definițiile acestor două categorii ar putea fi următoarele:

- Presiuni -P- – acele activități care au impact negativ în momentul de față, sau activități care s-au derulat în trecut, dar ale căror efecte asupra speciilor sau habitatelor de interes comunitar încă persistă.

- Amenințări -A- – acele activități cu potențial impact negativ asupra stării de conservare a speciilor sau habitatelor de interes comunitar, care sunt preconizate să se deruleze în viitor.

În mod identic cu informațiile referitoare la prezența speciilor și habitatelor de interes comunitar, aceste informații referitoare la activitățile antropice relevante pentru fiecare sit Natura 2000 în parte se regăsesc în interiorul formularelor standard. Mai precis, prin Decizia Comisiei 97/266/EC, modificată ulterior prin Decizia Comisiei 2011/484/EU, Uniunea Europeană a creat în interiorul formularelor standard pentru siturile Natura 2000 subcapitolul 4.3 referitor la presiuni, amenințări și activități.

2.5.1. Lista activităților cu potențial impact

Sunt descrise, pe scurt, activitățile cu potențial impact asupra ariei naturale protejate, a speciilor și a habitatelor de interes conservativ din acesta. Aceste activități sunt împărțite în presiuni actuale cu impact la nivelul ariei protejate și amenințări viitoare cu potențial impact la nivelul ariei natural protejate.

2.5.1.1. Lista presiunilor actuale cu impact la nivelul ariei naturale protejate

Pentru specia de interes comunitar curechiul de munte - *Ligularia sibirica*, evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale nu este necesară datorită prezenței incerte a speciei în sit.

Pentru habitatul 91D0* Turbării cu vegetație forestieră au fost identificate următoarele presiuni actuale:

- B02 – Gestionarea și utilizarea pădurii și plantației;

- B06 – Pășunatul în pădure/în zonă împădurită;
- D01.01 - Poteci, trasee, trasee pentru ciclism;
- D01.02 - Drumuri, autostrăzi;
- E03.02 - Depozitarea deșeurilor industriale;
- G05.09 - Garduri, îngrădiri;

Pentru habitatul 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană -*Vaccinio-Piceetea* au fost identificate următoarele presiuni actuale:

- B02 – Gestionarea și utilizarea pădurii și plantației;
- B06 – Pășunatul în pădure/în zonă împădurită;
- D01.01 - Poteci, trasee, trasee pentru ciclism;
- D01.02 - Drumuri, autostrăzi;
- E03.02 - Depozitarea deșeurilor industriale;
- G05.09 - Garduri, îngrădiri;
- K04.01 - Competiție;
- A05.01 – Creșterea animalelor;

Pentru habitatul 7110* Turbării active au fost identificate următoarele presiuni actuale:

- K04.01 - Competiție;
- A04.02.01 - Pășunatul ne-intensiv al vacilor;

2.5.1.2. Lista amenințărilor cu impact la nivelul ariei naturale protejate

Pentru specia de interes comunitar curechiul de munte - *Ligularia sibirica*, evaluarea impacturilor cauzate de amenințări viitoare nu este necesară datorită prezenței incerte a speciei în sit.

Pentru habitatul 91D0* Turbării cu vegetație forestieră au fost identificate următoarele amenințări viitoare:

- J02.07 – Captarea apelor subterane;
- M01 – Schimbarea condițiilor abiotice;

Pentru habitatul 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană -*Vaccinio-Piceetea* au fost identificate următoarele amenințări viitoare:

- K04.01 – Competiție;
- J03.01 - Reducerea sau pierderea de caracteristici specifice de habitat;

Pentru habitatul 7110* Turbării active au fost identificate următoarele amenințări viitoare:

- *K04.01 – Competiție;*
- *M01 – Schimbarea condițiilor abiotice;*
- *M02.01 – Înlocuirea și deteriorarea habitatului;*

2.5.2.Evaluarea impacturilor asupra speciilor

2.5.2.1.Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra speciilor

Pentru curechiul de munte - *Ligularia sibirica* nu a fost realizată evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra speciei datorită prezenței incerte a speciei în sit.

2.5.2.2.Evaluarea impacturilor cauzate de amenințările viitoare asupra speciilor

Pentru curechiul de munte - *Ligularia sibirica* nu a fost realizată evaluarea impacturilor cauzate de amenințările viitoare asupra speciei datorită prezenței incerte a speciei în sit.

2.5.3.Evaluarea impacturilor asupra tipurilor de habitate

2.5.3.1.Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra tipurilor de habitate

Habitatul 91D0* Turbării cu vegetație forestieră

- B02 – Gestionarea și utilizarea pădurii și plantației - Impactul este localizat în toate suprafețele ocupate de acest tip de habitat, mai frecvent în fragmentul de sit situat în localitatea Românești, intensitatea fiind scăzută – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, nu este semnificativ afectată. Tăierile și extragerile de material lemnos pot determina modificarea structurii spațiale a habitatului și a compoziției floristice a vegetației. De asemenea, în cazul stratului ierbos, poate fi favorizată apariția competiției interspecifice și eliminarea unor specii caracteristice. A se vedea Anexa nr. 19.PH1 la Planul de management;

- B06 – Pășunatul în pădure/în zonă împădurită - Impactul este localizat în toate suprafețele ocupate de acest tip de habitat, intensitatea fiind scăzută – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, nu este semnificativ afectată. Pășunatul poate determina: reducerea regenerării naturale a speciilor lemnoase - prin eliminarea puietilor și

lăstarilor; deteriorarea stratului ierbos - prin ruperea și smulgerea speciilor; consumarea selectivă; eutrofizarea solului datorată dejecțiilor; favorizarea instalării speciilor nitrofile; modificarea structurii și compoziției floristice. A se vedea Anexa nr. 19.PH2 la Planul de management;

- D01.01 - Poteci, trasee, trasee pentru ciclism - Impactul este localizat în toate suprafețele ocupate de acest tip de habitat, intensitatea fiind scăzută – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, nu este semnificativ afectată. Prezența potecilor poate determina modificarea structurii și compoziției floristice a stratului ierbos, favorizează dezvoltarea unor specii nitrofile -în special buruieni- și facilitează accesul în vederea colectării fructelor de pădure. A se vedea Anexa nr. 19.PH3 la Planul de management;

- D01.02 - Drumuri, autostrăzi - Impactul este localizat numai în perimetrul fragmentului de sit situat în localitatea Românești, intensitatea fiind scăzută – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, nu este semnificativ afectată. Prezența acestei presiuni poate determina apariția proceselor de antropizare -ruderalizare- a habitatului prin: modificarea regimului hidric al solului; nitrificarea solului datorată acumulării gunoaielor menajere; afirmarea speciilor nitrofile -buruieni, în general. De asemenea, produce modificarea structurii și compoziției floristice a stratului ierbos, prin eliminarea unor specii caracteristice și apariția speciilor ruderales. A se vedea Anexa nr. 19.PH4 la Planul de management;

- E03.02 - Depozitarea deșeurilor industriale - Impactul este localizat numai în partea sud-estica a fragmentului de sit situat în localitatea Românești, intensitatea fiind scăzută – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, nu este semnificativ afectată. Modifică condițiile microclimatice, modificare pH-ul și a umiditatea solului afectând compoziția floristică a stratului ierbos din zona adiacentă. A se vedea Anexa nr. 19.PH5 la Planul de management;

- G05.09 - Garduri, îngrădiri - Impactul este localizat în toate suprafețele ocupate de acest tip de habitat, mai frecvent în fragmentul de sit situat în localitatea Românești, intensitatea fiind scăzută – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, nu este semnificativ afectată. În majoritatea cazurilor, gardurile existente sunt confecționate din lemn de pin. În zonele adiacente îngrădirilor, extragerile materialului lemnos și acumularea resturilor rezultate -crengi, scoarță- pot determina modificarea structurii și compoziției floristice și a microclimatului. A se vedea Anexa nr. 19.PH6 la Planul de

management.

Habitatul 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană -*Vaccinio-Piceetea*-

- B02 – Gestionarea și utilizarea pădurii și plantației - Impactul este localizat în toate suprafețele ocupate de acest tip de habitat, intensitatea fiind medie – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, este semnificativ afectată. Tăierile și extragerile de material lemnos pot determina modificarea structurii spațiale a habitatului și a compoziției floristice a vegetației. De asemenea, în cazul stratului ierbos, poate fi favorizată apariția competiției interspecifice și eliminarea unor specii caracteristice. A se vedea Anexa nr. 19.PH8 la Planul de management;

- B06 – Pășunatul în pădure/în zonă împădurită - Impactul este localizat în toate suprafețele ocupate de acest tip de habitat, intensitatea fiind medie – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, este semnificativ afectată. Pășunatul poate determina: reducerea regenerării naturale a speciilor lemnoase - prin eliminarea puieților și lăstarilor; deteriorarea stratului ierbos - prin ruperea și smulgerea speciilor; consumarea selectivă; eutrofizarea solului datorată dejecțiilor; favorizarea instalării speciilor nitrofile; modificarea structurii și compoziției floristice. A se vedea Anexa nr. 19.PH9 la Planul de management;

- D01.01 - Poteci, trasee, trasee pentru ciclism - Impactul este localizat în toate suprafețele ocupate de acest tip de habitat, intensitatea fiind medie – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, este semnificativ afectată. Prezența potecilor poate determina modificarea structurii și compoziției floristice a stratului ierbos, favorizează dezvoltarea unor specii nitrofile -în special buruieni- și facilitează accesul în vederea colectării fructelor de pădure. A se vedea Anexa nr. 19.PH10 la Planul de management;

- D01.02 - Drumuri, autostrăzi - Impactul este localizat numai în perimetrul fragmentului de sit situat în localitatea Românești, intensitatea fiind medie – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, este semnificativ afectată. Prezența acestei presiuni poate determina apariția proceselor de antropizare -ruderalizare- a habitatului prin: modificarea regimului hidric al solului; nitrificarea solului datorată acumulării gunoaielor menajere; afirmarea speciilor nitrofile -buruieni, în general. De asemenea, produce modificarea structurii și compoziției floristice a stratului ierbos, prin eliminarea unor specii caracteristice și apariția speciilor ruderales. A se vedea Anexa nr. 19.PH11 la Planul de management;

- E03.02 - Depozitarea deșeurilor industriale - Impactul este localizat numai în partea sud-estica a fragmentului de sit situat în localitatea Românești, intensitatea fiind scăzută – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, nu este semnificativ afectată. Modifică condițiile microclimatice, modificare PH-ul și a umiditatea solului afectând compoziția floristică a stratului ierbos din zona adiacentă. A se vedea Anexa nr. 19.PH12 la Planul de management;

- G05.09 - Garduri, îngrădiri - Impactul este localizat în toate suprafețele ocupate de acest tip de habitat, intensitatea fiind scăzută – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, nu este semnificativ afectată. În majoritatea cazurilor, gardurile existente sunt confecționate din lemn de pin. În zonele adiacente îngrădirilor, extragerile materialului lemnos și acumularea resturilor rezultate -crengi, scoarță- pot determina modificarea structurii și compoziției floristice și a microclimatului. A se vedea Anexa nr. 19.PH13 la Planul de management.

- K04.01 - Competiție - Impactul este localizat în toate suprafețele ocupate de acest habitat mai accentuat în fragmentul de sit situat în localitatea Românești, intensitatea fiind scăzută – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, nu este semnificativ afectată. Competiția se datorează, în acest caz, modificărilor factorilor abiotici - acumularea de nutrienți, modificarea regimului hidric al solului și al PH-ului, și are ca efect deteriorarea structurii și compoziției comunităților vegetale tipice habitatului prin: eliminarea unor specii vegetale caracteristice habitatului, reducerea regenerării naturale a speciilor lemnoase, antropizarea comunităților vegetale prin afirmarea, în stratul ierbos a unor specii ruderales -buruieni – *Urtica dioica*, *Arctium tomentosum*, *Poa annua*. A se vedea Anexa nr. 19.PH14 la Planul de management.

- A05.01 – Creșterea animalelor - Impactul este localizat numai în partea sud-estica a fragmentului de sit situat în localitatea Românești, intensitatea fiind scăzută – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, nu este semnificativ afectată. Acest tip de presiune poate determina: reducerea regenerării naturale a speciilor lemnoase - prin eliminarea puieților și lăstarilor; deteriorarea stratului ierbos - prin ruperea și smulgerea speciilor; consumarea selectivă; eutrofizarea solului datorată dejecțiilor; favorizarea instalării speciilor nitrofile. A se vedea Anexa nr. 19.PH7 la Planul de management.

Habitatul 7110* Turbării active

- *K04.01 - Competiție* - Impactul este localizat în toate suprafețele ocupate de acest tip de habitat, intensitatea fiind medie – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, este semnificativ afectată. Manifestarea acestei presiuni se datorează competitivității ridicate a speciei *Pinus sylvestris* care ajunge să invadeze suprafețele ocupate de acest tip de habitat. Creșterea intensității acestei presiuni poate determina în viitor deteriorarea și chiar înlocuirea habitatului. A se vedea Anexa nr. 19.PH16 la Planul de management.

- *A04.02.01 - Pășunatul ne-intensiv al vacilor* - Impactul este localizat numai în partea estică a fragmentului de sit situat în localitatea Coșna, intensitatea fiind scăzută – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, nu este semnificativ afectată. Deteriorarea stratului ierbos - prin consumarea selectivă, ruperea și smulgerea speciilor; eutrofizarea solului, datorată dejecțiilor; favorizarea instalării speciilor nitrofile; modificarea structurii și compoziției floristice. A se vedea Anexa nr. 19.PH15 la Planul de management.

2.5.3.2.Evaluarea impacturilor cauzate de amenințările viitoare asupra tipurilor de habitate

Habitatul 91D0* Turbării cu vegetație forestieră

- *J02.07 – Captarea apelor subterane* - Impactul este localizat numai în partea nord-vestică și sud-estică a fragmentului de sit situat în localitatea Coșna, intensitatea fiind scăzută – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, nu este semnificativ afectată. Manifestarea acestei amenințări poate determina deteriorarea habitatului prin: modificarea regimului hidric al solului, modificarea structurii și compoziției floristice a stratului ierbos și apariția competiției. A se vedea Anexa nr. 20.AH1 la Planul de management.

- *M01 – Schimbarea condițiilor abiotice* - Impactul este localizat în toate suprafețele ocupate de acest tip de habitat, intensitatea fiind scăzută – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, nu este semnificativ afectată. În cadrul sitului, acest tip de amenințare se referă la apariția perioadelor de secetă și creșterea temperaturii atmosferice. Acești factori influențează negativ structura și compoziția specifică a vegetației - prin eliminarea speciilor caracteristice, favorizează competiția interspecifică, ducând în final la deteriorarea habitatului. A se vedea Anexa nr. 20.AH2 la Planul de management.

Habitatul 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană -*Vaccinio-Piceetea-*

- K04.01 – Competiție - Impactul este localizat în toate suprafețele ocupate de acest tip de habitat, intensitatea fiind medie – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, este semnificativ afectată. Competitivitatea se datorează, în acest caz, modificărilor factorilor abiotici -acumularea de nutrienți, modificarea regimului hidric al solului și al pH-ului- și are ca efect deteriorarea structurii și compoziției comunităților vegetale tipice habitatului prin: eliminarea unor specii vegetale caracteristice habitatului, reducerea regenerării naturale a speciilor lemnoase, antropizarea comunităților vegetale prin afirmarea, în stratul ierbos a unor specii ruderales -buruieni – *Urtica dioica*, *Arctium tomentosum*, *Poa annua*. A se vedea Anexa nr. 20.AH3 la Planul de management.

- J03.01 - Reducerea sau pierderea de caracteristici specifice de habitat - Impactul este localizat numai în perimetrul fragmentului de sit situat în localitatea Românești, intensitatea fiind medie – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, este semnificativ afectată. Manifestarea acestei amenințări are ca principal efect deteriorarea structurii și funcțiilor habitatului. Apariția ei se poate datora extragerii necontrolate, pe suprafețe relativ mari, a materialului lemnos. Această activitate poate determina: modificarea structurii pe verticală a habitatului; modificarea microclimatului - acumularea de nutrienți; modificarea regimului hidric al solului și al PH-ului; eliminarea unor specii vegetale caracteristice habitatului; reducerea regenerării naturale a speciilor lemnoase; antropizarea comunităților vegetale prin afirmarea, în stratul ierbos a unor specii ruderales -buruieni – *Urtica dioica*, *Arctium tomentosum*, *Poa annua*. A se vedea Anexa nr. 20.AH7 la Planul de management.

Habitatul 7110* Turbării active

- K04.01 – Competiție - Impactul este localizat în toate suprafețele ocupate de acest tip de habitat, intensitatea fiind medie – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, este semnificativ afectată. Manifestarea ei se datorează competitivității ridicate a speciei *Pinus sylvestris* care ajunge să invadeze suprafețele ocupate de acest tip de habitat. Acest tip de amenințare poate determina deteriorarea și chiar înlocuirea habitatului. A se vedea Anexa nr. 20.AH5 la Planul de management.

- M01 – Schimbarea condițiilor abiotice - Impactul este localizat în toate suprafețele ocupate de acest tip de habitat, intensitatea fiind scăzută – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, nu este semnificativ afectată. În cadrul sitului, acest tip de amenințare se referă la apariția perioadelor de secetă și creșterea temperaturii atmosferice.

Acești factori influențează negativ structura și compoziția specifică a vegetației - prin eliminarea speciilor caracteristice, favorizează competiția interspecifică, ducând în final la deteriorarea habitatului. A se vedea Anexa nr. 20.AH4 la Planul de management.

- M02.01 – Înlocuirea și deteriorarea habitatului - Impactul este localizat în toate suprafețele ocupate de acest tip de habitat, intensitatea fiind medie – viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat, în locul respectiv, este semnificativ afectată. Manifestarea acestui tip de amenințare se datorează competitivității ridicate a speciei *Pinus sylvestris* care ajunge să invadeze suprafețele ocupate de habitatul 7110*. A se vedea Anexa nr. 20.AH6 la Planul de management.

3. EVALUAREA STĂRII DE CONSERVARE A SPECIILOR ȘI TIPURILOR DE HABITATE

Evaluarea stării de conservare nu se justifică pentru toate speciile și nu trebuie realizată pentru:

- speciile ocazionale, a căror prezență este doar accidentală, eratică, nefiind regulată și stabilă;
- speciile nou sosite, a căror semnalare actuală în cuprinsul ariei protejate se datorează cel mai probabil schimbărilor climatice și pentru care nu există informații suficiente;
- speciile cu prezență incertă, a căror prezență este nesigură, îndoielnică, dubioasă;
- speciile a căror populație în sit este ne semnificativă în raport cu populația națională – “populația relativă în formularul standard Natura 2000, fiind evaluată ca “D – Populație ne semnificativă;

Starea de conservare, inclusiv starea de conservare favorabilă sunt definite în Directiva Habitate în cadrul articolelor 1-e- pentru habitate și 1-i- pentru specii, precum și în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a faunei sălbatice, aprobată cu modificările și completările ulterioare.

Directiva Habitate cuprinde o serie de cerințe pentru Statele Membre cu privire la implementarea măsurilor de conservare pentru habitatele și speciile de interes Comunitar. Obiectivul general al acestor măsuri ar fi atingerea scopului general al acestei Directive, menționat în Articolul 2-1- “de a contribui la asigurarea biodiversității prin conservarea habitatelor naturale precum și a faunei și florei sălbatice pe teritoriul european al Statelor Membre la care Tratatul se aplică.” Articolul 2-2- menționează: “Măsurile luate în baza prezentei Directive vizează menținerea sau restabilirea, într-o stare favorabilă de conservare, a habitatelor naturale și a speciilor din fauna și flora sălbatică de interes comunitar”, iar la punctul 3 al aceluiași articol se arată că “Măsurile luate în baza prezentei Directive țin seama de exigențele economice, sociale și culturale ca și de particularitățile regionale și locale”.

Starea de conservare, inclusiv starea de conservare favorabilă, sunt definite în Directiva 92/43/EEC Habitate.

Articolul 1-i- al Directivei Habitate definește starea de conservare a unei specii: “suma influențelor care, acționând asupra speciei, distribuția și abundența populațiilor sale pe teritoriul vizat în Articolul 2”.

Starea de conservare va fi considerată favorabilă când:

- datele relative la dinamica populației speciei în cauză arată ca această specie este continuă sau este susceptibilă să continue, pe termen lung, să fie o componentă viabilă a habitatului sau natural și
- aria de repartiție naturală a speciei nu se reduce și nu riscă să se reducă într-un viitor previzibil și
- există și probabil va exista un habitat destul de întins pentru că populațiile sale să se mențină pe termen lung.“

Starea de conservare nefavorabilă este împărțită în două clase:

- nefavorabil-inadecvat pentru situațiile în care este necesară o schimbare a politicilor sau managementului pentru a aduce specia în stare de conservare favorabilă, dar nu există nici un pericol de dispariție în viitorul previzibil - exemplu: 50-100 de ani;
- nefavorabil-rău pentru situațiile în care specia este în pericol de a dispărea în viitorul previzibil - exemplu: 50-100 de ani.

Pentru toate situațiile în care nu există suficiente informații pentru a realiza o evaluare corespunzătoare, starea de conservare este considerată necunoscută.

Pentru o reprezentare grafică a celor patru stări de conservare, a fost adoptat un sistem de codificare pe culori -noțiunea de semafor:

- roșu pentru nefavorabil-rău;
- portocaliu pentru nefavorabil-inadecvat;
- verde pentru favorabil;
- gri pentru necunoscut.

3.1. Evaluarea stării de conservare a fiecărei specii de interes conservativ

Nu este cazul realizării evaluării stării de conservare a speciei curechiul de munte - *Ligularia sibirica* deoarece prezența speciei în sit este incertă.

3.2. Evaluarea stării de conservare a fiecărui tip de habitat de interes conservativ

Evaluarea stării de conservare nu se justifică pentru toate tipurile de habitate și nu trebuie realizată pentru:

tipurile de habitate cu prezență incertă;

tipurile de habitate a căror suprafață în sit este ne semnificativă în raport cu suprafața respectivului tip de habitat la nivel național -“suprafața relativă fiind evaluată ca D”;

Starea de conservare se evaluează pentru toate habitatele pentru a căror conservare a fost desemnat situl.

Parametrii utilizați pentru calculul stării de conservare a unui habitat sunt:

- suprafața ocupată de habitat;
- structura și funcționalitatea specifică a habitatului;
- perspective viitoare care îi sunt asociate.

Evaluarea globală a stării de conservare a unui habitatului se estimează prin agregarea rezultatelor celor trei parametri, folosind următoarele reguli:

- statut de conservare favorabil – indicator verde: indicator verde pentru toți parametrii sau doi indicatori verzi și unul « necunoscut »;
- statut de conservare nefavorabil neadecvat - indicator portocaliu: cel puțin un indicator portocaliu dar niciun indicator roșu;
- statut de conservare nefavorabil rău-indicator roșu: cel puțin un indicator roșu;
- statut de conservare necunoscut: doi sau mai mulți indicatori « necunoscut » asociați cu indicatori verzi sau toți indicatorii « necunoscut ».

Evaluarea stării de conservare a fost făcută pentru două din habitatele pentru a căror conservare a fost desemnat situl, și care au fost identificate în teren, respectiv:

- 91D0* - Turbării cu vegetație forestieră
- 9410 - Păduri acidofile de molid –*Picea abies* - din etajul montan până în cel alpin - *Vaccinio-Piceetea*
- 7110* Turbării bombate active

3.2.1 Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței acoperite de către tipul de habitat

91D0* - Turbării cu vegetație forestieră

Suprafața acoperită de către habitat în aria naturală protejată este de 15,26 ha, calitatea datelor pentru această suprafață fiind bună. Raportul dintre suprafața acoperită de către habitat

în aria naturală protejată și suprafața habitatului la nivel național nu se poate calcula deoarece datele la nivel național sunt insuficiente. Suprafața de 15,26 ha reprezintă suprafața de referință favorabilă a habitatului din aria naturală protejată deoarece aceasta este prima evaluare a habitatului în aria naturală protejată. Tendința actuală a suprafeței habitatului este necunoscută (x), datele privind tendința suprafeței habitatului fiind insuficiente. În prezent nu există date privind schimbările în modelul de distribuție al suprafețelor habitatului în cadrul sitului. Astfel, starea de conservare a habitatului din punct de vedere al suprafeței acoperite de către habitat în aria naturală protejată este X – necunoscută, dar nu este în nici într-un caz favorabilă - este nefavorabilă - inadecvată sau nefavorabilă - rea.

9410 - Păduri acidofile de molid –*Picea abies*- din etajul montan până în cel alpin -*Vaccinio-Piceetea*

Suprafața acoperită de către habitat în aria naturală protejată este de 3 ha, calitatea datelor pentru această suprafață fiind bună. Raportul dintre suprafața acoperită de către habitat în aria naturală protejată și suprafața habitatului la nivel național nu se poate calcula deoarece datele la nivel național sunt insuficiente. Suprafața de 3 ha reprezintă suprafața de referință favorabilă a habitatului din aria naturală protejată deoarece aceasta este prima evaluare a habitatului în aria naturală protejată. Tendința actuală a suprafeței habitatului este necunoscută (x), datele privind tendința suprafeței habitatului fiind insuficiente. În prezent nu există date privind schimbările în modelul de distribuție al suprafețelor habitatului în cadrul sitului. Astfel, starea de conservare a habitatului din punct de vedere al suprafeței acoperite de către habitat în aria naturală protejată este X – necunoscută, dar nu este în nici într-un caz favorabilă - este nefavorabilă - inadecvată sau nefavorabilă - rea.

7110* Turbării active

Suprafața acoperită de către habitat în aria naturală protejată este de 2,17 ha, calitatea datelor pentru această suprafață fiind bună. Raportul dintre suprafața acoperită de către habitat în aria naturală protejată și suprafața habitatului la nivel național nu se poate calcula deoarece datele la nivel național sunt insuficiente. Suprafața de 2,17 ha reprezintă suprafața de referință favorabilă a habitatului din aria naturală protejată deoarece aceasta este prima evaluare a habitatului în aria naturală protejată. Tendința actuală a suprafeței habitatului este necunoscută (x), datele privind tendința suprafeței habitatului fiind insuficiente. În prezent nu există date privind schimbările în modelul de distribuție al suprafețelor habitatului în cadrul

sitului. Astfel, starea de conservare a habitatului din punct de vedere al suprafeței acoperite de către habitat în aria naturală protejată este X – necunoscută, dar nu este în nici într-un caz favorabilă - este nefavorabilă - inadecvată sau nefavorabilă - rea.

3.2.2 Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și funcțiilor specifice tipului de habitat

91D0* - Turbării cu vegetație forestieră

Din punct de vedere structural habitatul 91D0* este reprezentat în sit prin fitocenoze aparținând asociației *Sphagno-Piccetum*. Structura și funcțiile habitatului, incluzând și speciile sale tipice nu sunt în condiții bune, dar nici mai mult de 25% din suprafața habitatului nu este nefavorabilă în ceea ce privește structura și funcțiile habitatului. Astfel, starea de conservare a habitatului din punct de vedere al structurii și funcțiilor specifice habitatului este U1 – inadecvată, iar tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice este X – necunoscută.

9410 Păduri acidofile de molid –*Picea abies*- din etajul montan până în cel alpin -*Vaccinio-Piceetea*

Din punct de vedere structural habitatul 9410 este reprezentat în sit prin fitocenoze aparținând asociațiilor *Hieracio rotundati-Piceetum* și *Hieracio rotundati-Piceetum oxalidosum*. Mai mult de 25% din suprafața habitatului în aria naturală protejată este nefavorabilă în ceea ce privește structura și funcțiile habitatului, incluzând și speciile sale tipice. Astfel, starea de conservare a habitatului din punct de vedere al structurii și funcțiilor specifice habitatului este U2 – rea, iar tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice este X – necunoscută. Astfel, starea de conservare este necunoscută – XU - dar nu este în nici într-un caz favorabilă - este nefavorabilă - inadecvată sau nefavorabilă – rea.

7110* Turbării active

Din punct de vedere structural habitatul 7110* este reprezentat în sit prin fitocenoze aparținând asociației *Eriophoro vaginati-Sphagnetum recurvi*. Structura și funcțiile habitatului, incluzând și speciile sale tipice sunt în condiții bune, fără deteriorări semnificative. Astfel, starea de conservare a habitatului din punct de vedere al structurii și

funcțiilor specifice habitatului este FV – favorabilă, iar tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice este + se îmbunătățește.

3.2.3 Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor tipului de habitat în viitor

91D0* - Turbării cu vegetație forestieră

Mărimea suprafeței habitatului în viitor raportată la suprafața de referință favorabilă a habitatului este x – necunoscută, tendința viitoare a suprafeței habitatului fiind 0 – stabilă, iar perspectivele habitatului în viitor sunt FV – perspective bune. Principalele impacturi, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, nu vor avea în viitor un efect semnificativ asupra habitatului, viabilitatea pe termen lung a habitatului fiind asigurată. Astfel, starea de conservare a habitatului din punct de vedere al perspectivelor habitatului în viitor este FV – favorabilă.

9410 Păduri acidofile de molid –*Picea abies*- din etajul montan până în cel alpin -*Vaccinio-Piceetea*

Mărimea suprafeței habitatului în viitor raportată la suprafața de referință favorabilă a habitatului este x – necunoscută, tendința viitoare a suprafeței habitatului fiind 0 – stabilă, iar perspectivele habitatului în viitor sunt U2 – perspective inadecvate. Impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea în viitor un efect semnificativ asupra habitatului dar care nu este foarte mare, iar viabilitatea pe termen lung a habitatului ar putea fi asigurată. Astfel, starea de conservare a habitatului din punct de vedere al perspectivelor habitatului în viitor este U1 – inadecvată. Starea de conservare este necunoscută (XU) dar nu este în nici într-un caz favorabilă - este nefavorabilă - inadecvată sau nefavorabilă – rea.

7110* Turbării active

Mărimea suprafeței habitatului în viitor raportată la suprafața de referință favorabilă a habitatului este x – necunoscută, tendința viitoare a suprafeței habitatului fiind + crescător, iar perspectivele habitatului în viitor sunt FV – perspective bune. Principalele impacturi, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, nu vor avea în viitor un efect semnificativ asupra habitatului, viabilitatea pe termen lung a habitatului fiind asigurată. Astfel, starea de conservare a habitatului din punct de vedere al perspectivelor habitatului în viitor este FV –

favorabilă.

3.2.4 Evaluarea globală a stării de conservare a tipului de habitat

91D0* - Turbării cu vegetație forestieră

Starea de conservare globală a habitatului este U1 – inadecvată, dar tendința stării de conservare globală a habitatului se îmbunătățește (+). Din punct de vedere al suprafeței habitatului starea de conservare a fost evaluată ca necunoscută, datorita absenței datelor, aceasta fiind prima evaluare realizată. Structura și funcțiile habitatului, incluzând și speciile sale tipice nu sunt în condiții bune, dar nici mai mult de 25% din suprafața habitatului nu este nefavorabilă - starea de conservare din acest punct fiind evaluată ca nefavorabilă-neadecvată. Din punct de vedere al perspectivelor viitoare ale habitatului, stare de conservare a fost evaluate ca favorabilă. Impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea în viitor un efect semnificativ asupra habitatului dar care nu este foarte mare. De asemenea, viabilitatea pe termen lung a habitatului este asigurată.

9410 Păduri acidofile de molid –*Picea abies*- din etajul montan până în cel alpin -*Vaccinio-Piceetea*

Starea de conservare globală a habitatului este U2 - rea, dar tendința stării de conservare globală a habitatului este stabilă (0). Din punct de vedere al suprafeței habitatului starea de conservare a fost evaluată ca necunoscută, datorita absenței datelor, aceasta fiind prima evaluare realizată. Structura și funcțiile habitatului, incluzând și speciile sale tipice nu sunt în condiții bune, dar nici mai mult de 25% din suprafața habitatului nu este nefavorabilă, starea de conservare din acest punct fiind evaluată ca nefavorabilă-rea. Starea de conservare a habitatului din punct de vedere al perspectivelor habitatului în viitor a fost evaluată ca nefavorabilă-inadecvată. Impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea în viitor un efect semnificativ asupra habitatului, dar care nu este foarte mare, starea de conservare pe termen lung a habitatului fiind asigurată.

7110* Turbării active

Starea de conservare globală a habitatului este FV – favorabilă, dar tendința stării de conservare globală a habitatului este stabilă (0). Din punct de vedere al suprafeței habitatului starea de conservare a fost evaluată ca necunoscută, datorita absenței datelor, aceasta fiind prima evaluare realizată. Structura și funcțiile habitatului, incluzând și speciile sale tipice sunt

în condiții bune, fără deteriorări semnificative - starea de conservare din acest punct fiind evaluată ca favorabilă. Starea de conservare a habitatului din punct de vedere al perspectivei habitatului în viitor a fost evaluată ca favorabilă. Impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, nu vor avea în viitor un efect semnificativ asupra habitatului.

4. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PLANULUI DE MANAGEMENT

4.1. Scopul Planului de management pentru aria naturală protejată

Scopul Planului de management este o afirmare a unei stări viitoare ideale pentru întregul Sit Natura 2000 pe termen lung, ce înglobează nu numai o stare viitoare dar și atitudini și experiențe legate de viitor.

Directivile UE prevăd un obiectiv comun pentru siturile Natura 2000: de a menține sau reface habitatele și speciile la un nivel favorabil de conservare prin măsuri care să țină seama de cerințele economice, sociale și culturale, precum și de caracteristicile regionale și locale.

Situl Natura 2000 trebuie să aibă un scop mai larg, care să nu se limiteze doar la conservarea speciilor și habitatelor, ci să cuprindă întreaga problematică a dezvoltării durabile a comunităților locale de care depinde menținerea stării de conservare speciilor și habitatelor. Prin armonizarea acestor două direcții rezultă o formulare inițială a scopului în modul următor:

Menținerea stării de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor acestora, pentru care a fost declarat Situl Natura 2000 ROSCI0245 Tinovul de la Românești, în contextul dezvoltării durabile a comunităților locale ce se găsesc pe teritoriul Sitului. Această formulare poate suferi modificări ulterioare dacă, în cadrul procesului de elaborare a Planului de management se identifică noi aspecte care ar trebui evidențiate în obiectivul general al planului.

4.2. Obiective generale, măsuri generale, măsuri specifice/management și activități

4.2.1 OG. Conservarea și managementul biodiversității - al speciilor și habitatelor de interes conservativ

4.2.1.1. Obiectiv specific -OS. Asigurarea conservării speciilor și habitatelor pentru care a fost declarat situl, în sensul menținerii stării de conservare favorabilă a acestora

4.2.1.1.1 MG: Menținerea habitatului 91D0* Turbării cu vegetație forestieră într-o stare de conservare favorabilă

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 9

Cod MS	Titlu	Descriere
1.1.1	Menținerea caracteristicilor	Monitorizarea și evaluarea stării de conservare a

	structurale și funcționale ale habitatului.	<p>habitatului se va realiza cu o frecvență diferită în funcție de indicatorii monitorizați:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anual – în cazul monitorizării stării de conservare din punct de vedere al suprafeței habitatului și pentru factorii perturbatori; - odată la 5 ani – în cazul monitorizării conservării din punct de vedere al regenerării naturale; - odată la 10 ani – pentru restul indicatorilor. <p>Pe baza acestor monitorizări se vor identifica cele mai optime măsuri de management.</p>
1.1.2	Refacerea vegetației promovarea nucleelor de regenerare naturală.	<p>Se recomandă plantarea de puiți din speciile edificatoare -<i>Pinus sylvestris</i> și <i>Picea abies</i>- numai pe mușuroaie în suprafețele lipsite de vegetație lemnoasă din zonele propice dezvoltării habitatului.</p> <p>Se vor folosi puiți în vârstă de 1 an sau 2 ani obținuți de preferabil din însămânțările naturale locale, sau din ecotipuri similare.</p> <p>De asemenea, în golurile lăsate de tăieri se pot promova nucleele de regenerare naturale.</p>
1.1.3	Amplasarea de panouri de informare și avertizare și aplicarea de sancțiuni pentru nerespectarea reglementărilor incluse în Planul de management.	Această măsură se impune ca urmare a necesității conștientizării populației cu privire la importanța ariei protejate, serviciile de mediu asigurate de tipurile de habitate adăpostite de aceasta și sancțiunile prevăzute pentru nerespectarea reglementărilor incluse în Planul de management.
1.1.4	Reglementarea accesului în situl ROSCI0245 Tinovul de la Românești în scopuri turistice.	Accesul se va realiza pe punți special amenajate.
1.1.5	Interzicerea pășunatului în suprafețele ocupate de habitat.	Se va interzice pășunatul în interiorul habitatului pentru evitarea eutrofizării și modificării

		competiției interspecifice naturale dintre plante datorată: consumării selective a speciilor, eliminării speciilor caracteristice - cu influență negativă semnificativă asupra stratului muscinal ce contribuie la menținerea echilibrului hidric - și afectarea capacității regenerative a speciilor edificatoare.
1.1.6	Interzicerea depozitării deșeurilor menajere și industriale.	Se interzice depozitarea deșeurilor menajere și/sau industriale, deoarece acumularea acestora determină deteriorarea habitatului.
1.1.7	Reglementarea măsurilor silvice de gospodărire.	Intervențiile se fac numai cu acordul custodelui și cu respectarea normelor silvice în vigoare, extragerea materialului lemnos fiind permisă doar în perioada de iarnă și doar cu animale.
1.1.8	Reglementarea activităților de regenerare.	Se interzice împădurirea cu alte specii decât cele edificatoare pentru habitat.
1.1.9	Interzicerea oricărei intervenții care poate duce la scăderea aportului hidric, atât suprateran cât și subteran.	Datorită faptului că habitatele din sit depind de regimul hidric și sunt răspândite corelat cu gradientul de umiditate, provenită din apa subterană și supraterană, această măsură trebuie aplicată pe întreg teritoriul sitului.

4.2.1.1.2.MG: Menținerea habitatului 7110* Turbării active într-o stare de conservare favorabilă

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 10

Cod MS	Titlu	Descriere
1.2.1	Menținerea caracteristicilor structurale și funcționale ale habitatului.	Monitorizarea și evaluarea stării de conservare a habitatului se va realiza cu o frecvență diferită în funcție de indicatorii monitorizați: - anual – în cazul monitorizării stării de conservare din punct de vedere al suprafeței

		<p>habitatului și pentru factorii perturbatori;</p> <p>- odată la 5 ani – în cazul monitorizării conservării din punct de vedere al caracteristicilor structurale ale habitatului și al regenerării naturale;</p> <p>Pe baza acestor monitorizări se vor identifica cele mai optime măsuri de management.</p>
1.2.2.	Amplasarea de panouri de informare și avertizare și aplicarea de sancțiuni pentru nerespectarea reglementărilor incluse în Planul de management.	Această măsură se impune ca urmare a necesității conștientizării populației cu privire la importanța ariei protejate, serviciile de mediu asigurate de tipurile de habitate adăpostite de aceasta și sancțiunile prevăzute pentru nerespectarea reglementărilor incluse în Planul de management.
1.2.3	Reglementarea accesului în situl ROSCI0245 Tinovul de la Românești în scopuri turistice.	Accesul se va realiza pe punți special amenajate.
1.2.4	Interzicerea pășunatului în suprafețele ocupate de habitat.	Se va interzice pășunatul în interiorul habitatului pentru evitarea eutrofizării și modificării competiției interspecifice naturale dintre plante datorată: consumării selective a speciilor furajere, eliminarea speciilor caracteristice - cu influență negativă semnificativă asupra stratului muscinal ce contribuie la menținerea echilibrului hidric - și afectarea capacității regenerative a speciilor edificatoare.
1.2.5	Interzicerea depozitării deșeurilor menajere și industriale.	Se interzice depozitarea deșeurilor menajere și/sau industriale, deoarece acumularea acestora determină deteriorarea habitatului.
1.2.6	Interzicerea oricărei intervenții care poate duce la scăderea aportului hidric, atât suprateran cât și subteran.	Datorită faptului că habitatele din sit depind de regimul hidric și sunt răspândite corelat cu gradientul de umiditate, provenită din apa subterană și supraterană, această măsură trebuie

		aplicată pe întreg teritoriul sitului.
1.2.7	Controlul invaziei speciilor lemnoase - <i>Pinus sylvestris</i> , <i>Picea abies</i> , <i>Betula sp.</i>	Se propune extragerea puiștilor, astfel încât acoperirea cu specii lemnoase să nu depășească 15% din suprafața ocupată de habitat.

4.2.1.1.3.MG: Menținerea habitatului 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană - *Vaccinio-Piceetea*

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 11

Cod MS	Titlu	Descriere
1.3.1	Menținerea caracteristicilor structurale și funcționale ale habitatului.	Monitorizarea și evaluarea stării de conservare a habitatului se va realiza cu o frecvență diferită în funcție de indicatorii monitorizați: - anual – în cazul monitorizării stării de conservare din punct de vedere al suprafeței habitatului și pentru factorii perturbatori; - odată la 5 ani – în cazul monitorizării conservării din punct de vedere al regenerării naturale; - odată la 10 ani – pentru restul indicatorilor. Pe baza acestor monitorizări se vor identifica cele mai optime măsuri de management.
1.3.2	Refacerea vegetației prin promovarea nucleelor de regenerare naturală.	Se recomandă plantarea de puiși din speciile edificatoare - <i>Picea abies</i> - în suprafețele lipsite de vegetație lemnoasă din zonele propice dezvoltării habitatului. Se vor folosi puiși în vârstă de 1 an sau 2 ani obținuți de preferabil din însămânțările naturale locale, sau din ecotipuri similare. De asemenea, în golurile lăsate de tăieri se pot promova nucleele de regenerare naturale.
1.3.3	Amplasarea de panouri de informare și avertizare și aplicarea de sancțiuni pentru nerespectarea	Această măsură se impune ca urmare a necesității conștientizării populației cu privire la importanța ariei protejate, serviciile de mediu asigurate de

	reglementărilor incluse în Planul de management.	tipurile de habitate adăpostite de aceasta și sancțiunile prevăzute pentru nerespectarea reglementărilor incluse în Planul de management.
1.3.4	Reglementarea accesului în situl ROSCI0245 Tinovul de la Românești în scopuri turistice.	Accesul se va realiza pe punți special amenajate.
1.3.5	Interzicerea pășunatului în suprafețele ocupate de habitat.	Se va interzice pășunatul în interiorul habitatului pentru evitarea eutrofizării și modificării competiției interspecifice naturale dintre plante datorată: consumării selective a speciilor furajere, eliminarea speciilor caracteristice și afectarea capacității regenerative a speciilor edificatoare.
1.3.6	Interzicerea depozitării deșeurilor menajere și industriale.	Se interzice depozitarea deșeurilor menajere și/sau industriale, deoarece acumularea acestora determină deteriorarea habitatului.
1.3.7	Reglementarea măsurilor silvice de gospodărire.	Intervențiile se fac numai cu acordul custodelui și cu respectarea normelor silvice în vigoare, extragerea materialului lemnos fiind permisă doar în perioada de iarnă și doar cu animale.
1.3.8	Reglementarea activităților de regenerare.	Se interzice împădurirea cu alte specii decât cele edificatoare pentru habitat.
1.3.9	Interzicerea oricărei intervenții care poate duce la scăderea aportului hidric, atât suprateran cât și subteran.	Datorită faptului că habitatele din sit depind de regimul hidric și sunt răspândite corelat cu gradientul de umiditate, provenită din apa subterană și supraterană, această măsură trebuie aplicată pe întreg teritoriul sitului.

4.2.2. OG. Inventarierea/evaluarea detaliată și monitoringul biodiversității

4.2.2.1. OS: Asigurarea bazei de informații/date referitoare la speciile și habitatele de interes conservativ - inclusiv starea de conservare a acestora - cu scopul de a oferi suportul necesar pentru managementul conservării biodiversității și evaluarea eficienței managementului

4.2.2.1.1 MG: Actualizarea inventarelor - evaluarea detaliată și monitorizarea stării de conservare - pentru habitatele de interes conservativ

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 12

Cod MS	Titlu	Descriere
1.1.1	Actualizarea inventarelor - evaluarea detaliată și monitorizarea stării de conservare pentru habitatul 91D0* Turbării cu vegetație forestieră.	Pentru a se realiza suportul necesar pentru managementul conservării biodiversității și evaluarea eficienței managementului acestui tip de habitat este necesară actualizarea inventarelor și evaluarea detaliată a stării de conservare la un interval de maxim 5 ani. Activitatea trebuie efectuată cel puțin pe suprafețele inițiale.
1.1.2	Actualizarea inventarelor - evaluarea detaliată și monitorizarea stării de conservare pentru habitatul 9410 Păduri acidofile de <i>Picea abies</i> din regiunea montană - <i>Vaccinio-Piceetea</i> .	Pentru a se realiza suportul necesar pentru managementul conservării biodiversității și evaluarea eficienței managementului acestui tip de habitat este necesară actualizarea inventarelor și evaluarea detaliată a stării de conservare la un interval de maxim 3 ani. Activitatea trebuie efectuată cel puțin pe suprafețele inițiale.
1.1.3	Actualizarea inventarelor - evaluarea detaliată și monitorizarea stării de conservare pentru habitatul 7110* Tinoave bombate active.	Pentru a se realiza suportul necesar pentru managementul conservării biodiversității și evaluarea eficienței managementului acestui tip de habitat este necesară actualizarea inventarelor și evaluarea detaliată a stării de conservare la un interval de maxim 3 ani. Activitatea trebuie efectuată cel puțin pe suprafețele inițiale.

4.2.3. OG. Administrarea și managementul efectiv al ariei naturale protejate și asigurarea durabilității managementului

4.2.3.1. OS: Asigurarea managementului eficient al sitului cu scopul menținerii stării de conservare favorabilă a speciilor și habitatelor de interes conservativ

4.2.3.1.1 MG: Urmărirea respectării regulamentului și a prevederilor Planului de management

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 13

Cod MS	Titlu	Descriere
1.1.1	Realizarea de patrule periodice pe teritoriul sitului.	Efectuarea de patrule periodice pe teritoriul sitului, în vederea asigurării respectării regulamentului și a prevederilor Planului de management.
1.1.2.	Evaluarea impactului pentru proiectele, planurile și programele care se realizează pe teritoriul și vecinătatea sitului și acordarea de avize - negative/pozitive/cu restricții.	Proiectele, planurile, și programele vor fi analizate din punctul de vedere al impactului potențial asupra speciilor criteriu și asupra habitatului acestora. Se va urmări acordarea de avize pozitive doar acelor proiecte și planuri sau programe, de orice tip, care sunt în conformitate cu prevederile regulamentului și ale Planului de management, și care nu vor avea un impact negativ asupra speciilor și habitatelor.

4.2.3.2. OS: Asigurarea finanțării/bugetului necesar pentru implementarea Planului de management

4.2.3.2.1 MG: Asigurarea finanțării

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 14

Cod MS	Titlu	Descriere
---------------	--------------	------------------

2.1.1.	Identificarea de surse de finanțare.	Custodele va urmări identificarea de surse de finanțare în vederea asigurării bugetului necesar pentru implementarea Planului de management.
2.1.2.	Elaborarea de cereri de finanțare pentru diferite fonduri și programe de finanțare.	Custodele va depune cereri de finanțare pentru diferite fonduri și programe de finanțare în vederea asigurării bugetului necesar pentru implementarea Planului de management
2.1.3.	Evaluarea cererilor de avize și eliberarea avizelor Natura 2000.	Custodele va evalua cererile de avize primite și documentațiile aferente, inclusiv deplasându-se la fața locului pentru verificarea situației, dacă este cazul. Pentru această activitate custodele va percepe un tarif, veniturile obținute din această activitate fiind alocate implementării Planului de management.

4.2.3.3 OS: Asigurarea logisticii necesare pentru implementarea Planului de management

4.2.3.3.1 MG: Asigurarea logisticii

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 15

Cod MS	Titlu	Descriere
3.3.1	Ajustarea/modificarea indicatorilor în funcție de modificarea implementării Planului de management.	Se va monitoriza implementarea Planului de management și se vor efectua ajustări/modificări ale indicatorilor în funcție de modificarea implementării Planului de management.
3.3.2	Asigurarea logisticii necesare pentru implementarea Planului de	Actualizare/îmbunătățire baza de date GIS; achiziții tehnică pentru inventariere/

	management.	monitorizare; achiziții vehicule pentru patrulare și pentru monitorizare; birotică.
--	-------------	---

4.2.3.4 OS: Dezvoltarea capacității personalului implicat în administrarea/managementul sitului - custode -

4.2.3.4.1 MG: Dezvoltarea capacității personalului

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 16

Cod MS	Titlu	Descriere
4.1.1	Evaluarea nevoilor de formare a personalului implicat în managementul sitului.	Se va urmări asigurarea mijloacelor logistice și financiare necesare dezvoltării profesionale pentru personalul/voluntarii implicați în managementul sitului.
4.1.2	Desfășurarea și participarea la cursuri de instruire necesare.	În funcție de rezultatele obținute în cadrul evaluării nevoilor de formare a personalului implicat în managementul sitului, se va organiza/participa la cursurile necesare de instruire.
4.1.3	Participarea la conferințe de specialitate.	În cadrul acestor conferințe personalul implicat va acumula cunoștințe de specialitate de ultimă oră, cu aplicabilitate practică imediată.

4.2.3.5 OS: Realizarea raportărilor necesare către autorități

4.2.3.5.1 Realizare raportări

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 17

Cod MS	Titlu	Descriere
---------------	--------------	------------------

5.1.1	Elaborarea rapoartelor de activitate și financiare.	Custodele va realiza rapoartele de activitate și financiare necesare.
5.1.2	Trimiterea și completarea rapoartelor în funcție de solicitările autorităților.	Custodele va răspunde solicitărilor autorităților - Garda de Mediu, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, Agenția Națională pentru Protecția Mediului - pentru trimiterea rapoartelor de activitate și financiare.

4.2.4 OG: Comunicare, educație ecologică și conștientizarea publicului

4.2.4.1. OS: Creșterea nivelului de conștientizare - îmbunătățirea cunoștințelor și schimbarea atitudinii și comportamentului - pentru grupurile interesate care au impact asupra conservării biodiversității

4.2.4.1.1 MG Actualizarea Strategiei și a Planului de acțiune privind conștientizarea publicului

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 18

Cod MS	Titlu	Descriere
1.1.1	Realizarea Strategiei și a Planului de acțiune privind conștientizarea publicului.	Se vor realiza întâlniri periodice pentru elaborarea strategiei privind conștientizarea publicului asupra importanței, avantajelor și restricțiilor ce decurg din existența sitului.

4.2.4.1.2 MG: Implementarea Strategiei și a Planului de acțiune privind conștientizarea publicului

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 19

Cod MS	Titlu	Descriere
---------------	--------------	------------------

1.2.1	Realizarea de materiale informative referitoare la sit - broșuri, pliante, postere, cărți și alte modalități de informare.	Se va asigura baza materială pentru realizarea de materiale informative referitoare la sit - broșuri, pliante, postere, cărți și alte modalități de informare.
1.2.2	Realizarea/Actualizarea site-ului web al sitului.	Se va realiza/ actualiza site-ului web de prezentare a sitului.
1.2.3	Realizarea de panouri informative	Se va asigura baza materială pentru realizarea de panouri informative
1.2.4	Realizarea de întâlniri cu instituții/organizații cu atribuții referitoare la conservarea biodiversității în sit de discutare a problemelor legate de implementarea Planului de management.	Custodele va organiza întâlniri periodice cu instituții/organizații având atribuții referitoare la conservarea biodiversității în sit, cu scopul de a discuta problemele legate de implementarea Planului de management.
1.2.5	Participarea la evenimente locale.	Custodele va participa la evenimente pentru promovarea zonei.
1.2.6	Organizarea de activități educative cu copii și tinerii.	Custodele va organiza acțiuni de educare cu copii și tineri din zona sitului Natura 2000.

4.2.5 OG: Menținerea și promovarea activităților durabile de exploatare a resurselor naturale în zonele desemnate acestor activități și reducerea celor nedurabile

4.2.5.1 OS: Promovarea utilizării durabile a resurselor forestiere

4.2.5.1.1 MG: Promovarea utilizării durabile a resurselor forestiere

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 20

Cod MS	Titlu	Descriere
---------------	--------------	------------------

5.1.1	inclusiunea prevederilor Planului de management al sitului - referitoare la habitatele forestiere - în amenajamentul silvic.	Se va urmări optimizarea acordului între măsurile Planului de management vizând habitatele forestiere și planurile de amenajamente silvice, pentru o uniformizare a acțiunilor de management durabil a resurselor.
-------	--	--

4.2.5.2 OS Promovarea utilizării durabile a zonelor umede

4.2.5.2.1 MG: Promovarea utilizării durabile a zonelor umede

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 21

Cod MS	Titlu	Descriere
5.2.1	Luarea de măsuri de informare/conștientizare a publicului larg asupra măsurilor și regulilor de gestionare durabilă a zonelor umede.	Se va proceda la această activitate pentru elevi/turiști/deținătorii/utilizatorii/gestionarii suprafețelor din sit.

4.2.5.3 OS Promovarea unei dezvoltări urbane durabile a localităților aflate pe teritoriul sau în vecinătatea sitului

4.2.5.3.1 MG: Promovarea unei dezvoltări urbane durabile a localităților

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 22

Cod MS	Titlu	Descriere
5.3.1	Promovarea includerii prevederilor Planului de management în procesul de elaborare a planurilor de urbanism - Plan Urbanistic General, Plan Urbanistic Zonal.	Asigurarea uniformității între zonările Planului de management și ale planurilor de urbanism – Plan Urbanistic General, Plan Urbanistic Zonal, aparținând localităților incluse sau adiacente sitului.

4.2.5.4. OS: Promovarea realizării și comercializării de produse tradiționale, etichetate cu sigla sitului

4.2.5.4.1 MG: Promovarea realizării și comercializării de produse tradiționale, etichetate cu sigla sitului

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 23

Cod MS	Titlu	Descriere
5.4.1	Conceperea și distribuirea siglei sitului către producătorii locali de produse tradiționale.	Se va asigura baza materială și se vor face demersurile necesare pentru conceperea și distribuirea siglei sitului către producătorii locali de produse tradiționale.
5.4.2	Prezentarea produselor tradiționale locale etichetate cu sigla sitului pe paginile web existente.	Sigla realizată și produsele ce o vor avea încorporată vor fi promovate și în mediul online prin intermediul paginii web existente.

4.2.6 OG: Crearea de oportunități pentru desfășurarea unui turism durabil - prin intermediul valorilor naturale și culturale - cu scopul limitării impactului asupra mediului

4.2.6.1 OS: Implementarea Strategiei de management a vizitatorilor

4.2.6.1.1 MG: Implementarea Strategiei de management a vizitatorilor

Măsură specifică/măsură de management

Tabelul nr. 24

Cod MS	Titlu	Descriere
6.1.1	Reabilitarea/îmbunătățirea infrastructurii de vizitare.	Sunt necesare anumite îmbunătățiri ale infrastructurii pentru respectarea standardelor internaționale, creșterea atractivității zonei, protejarea zonelor vulnerabile din rezervație de impactul antropic crescut, și oferirea unor informații și servicii suplimentare turiștilor. Realizarea/reabilitarea unor

		poteci tematice pentru vizitarea sitului. Organizarea unor acțiuni de colectare a deșeurilor din aria sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești.
6.1.2	Amenajarea unor puncte cheie de observare a biodiversității.	Amenajarea unor puncte-cheie de observare a biodiversității, inclusiv studii de fezabilitate, proiectare și obținerea avizelor/autorizațiilor necesare.
6.1.3.	Instalarea de panouri și indicatoare sau reabilitarea celor existente, în principalele puncte de interes.	Instalarea de panouri și indicatoare va crește vizibilitatea ariei și gradul de conștientizare în rândul localnicilor și turiștilor.
6.1.4	Elaborarea de ghiduri și materiale promoționale - cărți poștale, pliante, broșuri, hărți.	Se vor realiza publicații de promovare a valorilor naturale și culturale - broșuri, pliante, postere, cărți, hărți și alte materiale de promovare.
6.1.5	Participarea la evenimente locale pentru promovarea diversității tradițiilor.	Se va participa la evenimente prin care se promovează în rândul localnicilor identitatea zonei și renașterea și menținerea vechilor tradiții și practici.
6.1.6.	Informare și conștientizare localnici cu privire la ariile protejate, valorile naturale și oportunitățile de valorificare durabilă.	Se vor organiza sesiuni prin care să se realizeze creșterea nivelului de informare și conștientizare a localnicilor, în special în ceea ce privește valorile naturale ale zonei în care trăiesc, avantajul de a fi într-o arie naturală protejată și potențialul obținerii unor beneficii concrete pentru ei, familiile și comunitățile lor.
6.1.7.	Evaluare procese de dezvoltare locală și impact asupra mediului în proximitatea sitului.	Se va realiza monitorizarea proceselor de dezvoltare socio-economică și impactul pe care acestea îl au asupra mediului.

6.1.8	Promovarea sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești.	Se va încerca includerea sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești în oferta unor agenții și ghiduri de specialitate.
-------	---	---

5. PLANUL DE ACTIVITĂȚI

Planificare temporală a activităților

Tabelul nr. 25

Nr. crt.	Activitate	Anul 1				Anul 2				Anul 3				Anul 4				Anul 5				Prioritate	Respon sabil	Partener
		T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4			
1	OS: Asigurarea conservării speciilor și habitatelor pentru care a fost declarat situl, în sensul menținerii stării de conservare favorabilă a acestora																							
1.1	MG: Menținerea habitatului 91D0* Turbării cu vegetație forestieră într-o stare de conservare favorabilă																							
1.1.1	Menținerea caracteristicilor structurale și funcționale ale habitatului	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	mare	Custode	Proprietari terenuri, Autorități ale administrației publice locale, Garda Națională de Mediu, Organizații Non Guvernamentale
1.1.2	Refacerea vegetației prin promovarea nucleelor de regenerare naturală					X				X				X				X				mare	Custode	Proprietari terenuri, Autorități ale administrației publice locale, Garda Națională de Mediu, Organizații Non Guvernamentale

1.2	MG: Menținerea habitatului 7110* Turbării active într-o stare de conservare favorabilă																							
1.2.1	Menținerea caracteristicilor structurale și funcționale ale habitatului	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	mare	Custode	Proprietari terenuri, Autorități ale administrației publice locale, Garda Națională de Mediu, Organizații Non Guvernamentale
1.2.2	Amplasarea de panouri de informare și avertizare și aplicarea de sancțiuni pentru nerespectarea reglementărilor incluse în Planul de management	X	X	X	X																	mare	Custode	Autorități ale administrației publice locale, Garda Națională de Mediu, Organizații Non Guvernamentale
1.2.3	Reglementarea accesului în situl ROSCI0245 Tinovul de la Românești în scopuri turistice	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	mare	Custode	Autorități ale administrației publice locale, Garda Națională de Mediu, Organizații Non Guvernamentale
1.2.4	Interzicerea pășunatului în suprafețele ocupate de habitat	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	mare	Custode	Proprietari terenuri, Autorități ale administrației publice locale, Garda

7.1.7	Evaluare procese de dezvoltare locală și impact asupra mediului în proximitatea sitului	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	medie	Custode	Organizații Non Governamentale
7.1.8	Promovarea sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	medie	Custode	Organizații Non Governamentale

6. PLANUL DE MONITORIZARE A ACTIVITĂȚILOR

6.1 Raportări periodice

Raportări periodice

Tabelul nr. 26

Nr.	Denumire	Moment raportare		Activități incluse în raportare
		An	Trimestru	
1	Raportare anul 1	2	1	Toate
2	Raportare anul 2	3	1	Toate
3	Raportare anul 3	4	1	Toate
4	Raportare anul 4	5	1	Toate
5	Raportare anul 5	5	4	Toate

7. BIBLIOGRAFIE ȘI REFERINȚE

- Chifu T., Mânzu C., Zamfirescu Oana.,2006. - Flora și vegetația Moldovei. *Vol. I-II*. Editura Universității Alexandru Ioan Cuza, Iași.
- Coldea G., -1973^a. Considerații fitocenologice și sindinamice asupra vegetației mlaștinilor din Munții Călimani. 156-163.
- Coldea G., -1973^b. Contribuții la studiul clasei Scheuchzerio-Caricetea fuscae Nordth. 1936 din România -II. *Hidrobiologia*, 14: 161-175.
- Coldea G. -ED., Sanda V., Popescu A., Ștefan N. -1997. Les associations végétales de Roumanie I – Les associations herbacées naturelles. Press Universitaires de Cluj, Cluj-Napoca.
- Coldea G., Plămadă E. -1989. Vegetația mlaștinilor oligotrofe din Carpații românești. -Cl. Oxycocco-Sphagnetea Br.-Bl. et Tx. 1943. *Contrib. Bot.*, :37-43.
- Grecescu D., 1898 - Conspectul Florei României.
- Hebrich F., 1853 - Stirpes rariores Bucovinae oder Die Zeltene Pflanzen der Bucovina. Gedruckt bei Johann Pual Piller, Stanislawow.
- Herbich F., 1859 - Flora der Bucovina. Verlag Von F. Volckmar, Leipzig.
- <http://stalikez.info/fsm/semp/site/roum> - 2014 - Semperviviphilia -Sempervivum en Romania.
- Mânzu, C., Gherghel I., Zamfirescu Ș., Zamfirescu O., Roșca I., Strugariu A., 2013, Current and future potential distribution of glacial relict *Ligularia sibirica* -asteraceae- in romania and temporal contribution of natura 2000 to protect the species in light of global change. *Carpathian Journal of Earth and Environmental Sciences*, 8 -2-: 77 – 87;
- Mohan G., Ardelean A., 1998 - Briofite -Determinator ilustrat din Flora României, Editura Vasile Goldiș University Press, Arad;
- Săvulescu T., -EDS. -1964. Flora Republicii Populare Române. IX, Editura Academiei R. P. R., București;
- Ilves A., Lanno K., Sammul M., Tali K. -2013. Genetic variability, population size and reproduction potential in *Ligularia sibirica* -L.- populations in Estonia, *Conservation Genetics*, Springer Netherlands,14 -3: 661-669.

- Klotz S., Kühn I., Durka W., -eds. 2002 - BiolFlor - Eine Datenbank zu biologisch-ökologischen Merkmalen der Gefäßpflanzen in Deutschland. - Schriftenreihe für Vegetationskunde 38. Bonn: Bundesamt für Naturschutz.
- Knapp J.A., 1872 - Die Bisher Bekannten Pflanzen Galiziens und der Bukowina. Wilhelm Braumuller, Viena.
- Knauer B., 1863 - Flora von Suczawa und seiner Umgegend -Proframm des k.k. gr.-or. Obergymnasiums in Suczawa. Czernowitz.
- Krumbiegel A., 2002 - Morphologie der vegetativen Organe -außer Blätter. In: Klotz, S., Kühn, I., Durka, W. -Hrsg.- BiolFlor - Biologisch-ökologische Daten zur Flora Deutschlands, S. 1-2, Bonn.
- Letz R., 1988 - Vybrané Problémy Taxon. Difer. rodov Semp. a Jovib. v Európe.
- Mititelu D., et al. -1971. Completari la flora Moldovei. Bacău: 695-698.
- Mititelu D., et al. -1989. Flora și vegetația județului Suceava.: 93-120.
- Oprea A., 2005 - Lista critică a plantelor vasculare din România. Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași.
- Papp C., 1948 - *Botrychium multifidum* -Gmel.- Rupr., une espece rare en Moldavie. An. Scient., Seconde Sect., l'Univ. de Iassy, XXXI: 139-144.
- Procopianu-Procopovici A., 1890., Beitrag zur Kenntniss der Orchidaceen de Bukowina. Verhanlunger der kaiserlich-koniglichen zoologisch-botanischen Gesellschaft in Wien. XL: 185.
- Ratiu F., 1981 - Corologia speciilor *Epilobium alpinum* si *Epilobium alsinifolium* în Romania. Stud. Com. Ocrot. Nat., 5: 306-316.
- Sanda V., 1992 - Raspândirea speciilor de Ophioglossaceae în flora României, 44 -1-: 3-13.
- Sanda V., Biță-nicolae, Claudia D., Barabaș N., 2003 - Flora cormofitelor spontane din România, Editura Ion Borcea, Bacău.
- Săvulescu T., ET AL., -eds. -1952-1972. Flora Republicii Populare Române, Editura Academiei Republicii Populare Române, București;
- Stoicovici L., 1974 - Ecologia unor asociații vegetale din mlaștinile de turbă oligotrofe și eutrofe din bazinele Vatra Dornei și Bilborului. Teză de doctorat, Facultatea Biologie-Geografie, Universitatea Babeș Bolyai, Cluj.

- Toma M., 1975 - Cercetări asupra florei și vegetației din Depresiunea Dornelor: -jud. Suceava. Teză de doctorat, Facultatea Biologie-Geografie, Universitatea Babeș Bolyai, Cluj.
- Zawadzki A., 1835 - Enumeratio plantarum Galiciae et Bucovinae, Breslau.

***-1979. Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats, Bern, Switzyerland, Anexa I.

Directiva Consiliului Europei nr. 2009/174 EC privind conservarea păsărilor sălbatice adoptată la 30 noiembrie 2009.

*** Directiva Consiliului Europei 92/43 EEC referitoare la conservarea habitatelor naturale și a florei și faunei sălbatice adoptată la 21 mai 1992.

*** Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile nr.1.964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România modificat prin Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 2.387/2011 .

*** Hotărârea Guvernului nr. 1284/2007 privind declararea ariilor speciale de protecție avifaunistică ca parte integrantă a rețelei europene Natura 2000 în România, modicată și completată de Hotărârea Guvernului nr. 971/2011, Monitorul Oficial, 739/2007.

*** Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare.

***-1979. Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats, Bern, Switzyerland, Anexa I.

8. ANEXE

- Anexa nr. 1 la Planul de management Harta localizării sitului
- Anexa nr. 2 la Planul de management Harta limitelor sitului ROSCI0245 Tinovul de la Românești
- Anexa nr. 3 la Planul de management Harta detaliată limite sit ROSCI0245 Tinovul de la Românești
- Anexa nr. 4 la Planul de management Harta geologică
- Anexa nr. 5 la Planul de management Harta unităților de relief
- Anexa nr. 6 la Planul de management Harta punctelor de cotă și curbelor de nivel
- Anexa nr. 6.1 la Planul de management Harta hipsometrică
- Anexa nr. 7 la Planul de management Harta expoziției versanților
- Anexa nr. 8 la Planul de management Harta pantelor
- Anexa nr. 9 la Planul de management Harta hidrografică
- Anexa nr. 10 la Planul de management Harta climatică
- Anexa nr. 11 la Planul de management Harta solurilor
- Anexa nr. 12 la Planul de management Harta ecosistemelor
- Anexa nr. 13 la Planul de management Hărțile de distribuție a habitatelor
- Anexa nr. 14 la Planul de management Harta distribuției speciei curechiul de munte - *Ligularia sibirica*
- Anexa nr. 15 la Planul de management Harta Unităților Administrativ Teritoriale
- Anexa nr. 16 la Planul de management Harta modului de utilizare a terenului
- Anexa nr. 16.1 la Planul de management Harta proprietarilor de teren
- Anexa nr. 17 la Planul de management Harta juridică a terenurilor
- Anexa nr. 18 la Planul de management Harta infrastructurii rutiere și a căilor ferate
- Anexa nr. 19 la Planul de management Hărțile presiunilor asupra habitatelor
- Anexa nr. 20 la Planul de management Hărțile amenințărilor asupra habitatelor
- Anexa nr. 21 la Planul de management Fișa Standard
- Anexa nr. 22 la Planul de management Buget